

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 55. No. 38.

1940. február 18., vasárnap

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradul Közlöny, Inreg. In Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1-1938. Trlb. Arad.

Az amerikai látogató

Mikor az első jelentések megérkeztek Sumner Welles amerikai külügyi államtitkár európai küldetéséről, önkéntelenül felmerült emlékeztünkben Henry Ford békehajójának története. Ford, akiről azóta is ismételtlen bizonyosodott, hogy páratlan üzleti zsenialitása mellett tömredek romantikus tulajdonságot ápol magában és időnként atyai hivatástudattal szólal meg, hogy jobb utra intse a kiskorú világot, 1915-ben elhagyta, hogy békét csinál Európában.

— Ki akarom szabadítani azokat a fiukat a lővésszárokból. — így fogalmazta meg tömören és érthetően szándékait az amerikai újságírók előtt, akik szavainak páratlan nyilvánosságát adták. A nagy város nyilatkozott, szervezett, hajót vásárolt és meghívott vendégeivel átiűt az óceánra, amelyet akkor még nem tett életveszélyes hajózási területté a korlátlan tengerelutazás háború. Ford mindenkiel meg akarta beszélni a dolgot ideát, mindenkit meg akart győzni, hogy nem érdemes tovább csinálni a háborút: publicistáit, tudósait és gazdasági szakembereit azzal a szándékkal hozta, hogy a megbeszélések során, ha ő már nem győzi érvekkel, ezek majd győzzenek, hiszen elsőrangú specialistái egy-egy kérdésnek és a közvélemény meggyőzésének. Talán úgy képzelte, hogy valahol Hollandiában létrehoz egy randevut II. Vilmos és Poincaré között a dollárísten előtt behódolva megjelenik ugyanott a másik két unokatestvér, II. Miklós és V. György is s ő lelkükre beszél.

Az elgondolás túlságosan romantikus volt és semmi sem lett belőle. Ford megérkezett Európába, a kis semleges országok örültek az érkezésének, de ő maga nem igen részesült az örömben, megbetegedett és ágyból nézte, hogyan tezik nevéssé egész akcióját, hogyan telegrafálnak hazá. Amerikába mindenféle kellemetlen zűzdséget, vendégei, akik megették a kosztját, laktak a hajóján, szorgalmasan igénybevételek csekk-fizetést és nem igen kaptak fejfájást, amikor kiderült, hogy „Fordnak senki sem megy a telefonhoz”.

Európa bizonyos dolgokban rettentően megszűre esik Amerikától, ennek a nagy távolságnak hatása mutatkozott meg Ford kudarcában és később Wilsonéban is, aki eldöntve a világháborút az Egyesült-Államok gazdasági és katonai súlyával, átiűt „megváltani Európát”. Az amerikai polgár — zerszer láttuk — éppen olyan könnyen határozza el magában, hogy „ismeri Európát minden furcsaságával és összes bogaraival”, mint amilyen könnyedén európaiak általában elintézik magukban az egész Ujvilágot. Valamiképpen rossz szögből láthat bennünket odaátról és így vannak ők is velünk: nem értik, ha mi nem értjük őket és a jószándékukat. Ez áll gazdasági dolgokra, politikára, irodalomra, művészetre. A hajók már négy nap alatt átszelik a nagy vizet, a repülőgépek még a négy napot is alaposan megkurtították, a távolság mégis mérhetetlenül nagy a két világrész között és sohasem lehet tudni, milyen visszhangja támad egy-egy amerikai lépésnek Európában, az európai élet egy-egy számunkra, hétköznapi meg szokott megnyilvánulásának odaát, s amíg ez a nagy szellemi távolság megvan, nem lehet előre tudni: hol és hogyan segíthet Amerika Európán, mit kell tennie Európának, hogy Amerika megértse és egyetértessen vele.

Ford megbukott és Wilson is megbukott, mikor az egyik békére akarta rábeszélni az európai nemzeteket, a másik „okos békét” akart csinálni Európának. Lehet-e csodálkozni ily előzmények után, hogy Sumner Welles küldetésének hírére az első órákban bizalmatlanság fogadta Európában?

...Itt állunk e nagy háború kelles közepén, látjuk az előjeleit a nagy összecsapásoknak, propagandaszónoklatok nélkül is tudjuk, hogy Európa rettenetes szakadék szélére sodródott és ebben a háborúban a győztes megint koldussá akarja tenni a legyőzöttet, mindegy, hogy milyen jelszavak szolgálatában és mindegy, hogy milyen szépen megszövegezett szerződésekkel. Ma már a „mindenárón győzelmet” hirdetik mindeütt és gyakorlatból tudjuk, hogy ez mit jelent — a békétárgyalásokon. A hadviselők kénytelenek voltak kíméletlen eszközökhöz nyulni a nyersanyagkérdésben, a semleges kereskedelmi hajózás majdnem annyi veszteséget szenvedett, mint a hadviselők flottája, kis országok, amelyeknek az egyik fél nyugodt életet, a másik biztosított függetlenséget ígér, egy mozgósítást befejeznek, hogy megkezdhessek a másikat és egyik ijedelemből a másikba zuhannak, milliókat szórnak ki az ablakon azért a kis biztonságtudatért, amit a háttáron felállított néhány ágyú, néhány tankcsapda és a töltött puskák jelent, a nyersanyaghiány egyiket ilyen, másikat amolyan nehézségekbe sodorja. A hadviselők is szereztek kellemetlen tapasztalatokat. Az egyiknek át kell építenie légi flottáját nagyrészt, a másik egyéb hajókat fedez fel lejtőn és gyáraiban szívesen dolgoztatna 48 órát naponta.

A tél megmutatta, hogy a tankban néha csontig fagyhat az olaj és elpárolog a benzín. Az

orosok lövik a Mannerheim-állásokat és kiderül, hogy a vasbetonra sokkal, de sokkal több löszert kell elpocsékolni, mint amennyire a legbizalmasabb szakértők számítottak. Minden hadviselő országban megfeszített erővel dolgoznak a gyárak, a konstruktőrök, a feltalálók, s valami bizonytalanság érezhető az egész háborús légkörben. Látjuk, hogy kevés a munkáskéz és kevés az arany. Még szerencse, hogy legalább a Siegfried és a Maginot-vonal áll rendületlenül és a nyugati frontra vezényelt százezrek türethető körülmények között szenvedik át a téli hónapokat: néha-néha „felderitenek”, fognak egy-két foglyot, de futballmeccset is játszanak, keresztretjvényt fejtenek és moziba járnak, hogy meg ne öljék őket az unalom, örületbe ne kergesse a várakozás: mikor indul meg odaátrol a támadás? Mert mindenki „odaátrol” várja a támadást.

Ebben az állapotban abba lehetne hagyni az egész értelmetlen háborút, így látiak Amerikából. Így látiak és Rooseveltt elküldi Európába külügyi államtitkárát, hogy békéről tárgyaljon. Amilyen tiszteletreméltó ez a lépés, annyira nehéz — európai szemmel és európai tapasztalatokkal — bizni a békeakció sikerében. Európában, sajnos, ha egyszer elindult a lavina, szinte lehetetlen megállítani. Mr. Sumner Welles jön békét közvetíteni, de mi, európaiak nem is merünk hinni akciója sikerében. Nem merünk hinni, bármennyire alaposan előkészítették ezt az utazást, mint az újabb jelentésekből kiderül. Az újabb amerikai hírek ugyanis elmoszák emlékeztünkben Ford békehajójának szilhuettjét s még Wilsont is feledtetik teóriáival és világmegváltásával.

Mr. Welles utjáról tizenkét órával ezelőtt azt

Öfelsége II. Carol király tízmillió, Mihai nagyvajda kétmillió lejt adományozott a hadfelszerelési alap javára

A királyi ház miniszterének bejelentésel a pénzügyminiszternek. Kétmillió lejnél nagyobb összeget jegyeztek az udvartartás tisztviselői és alkalmazottai

Bucurestiből jelenti a Rador: Mitita Constantinescu pénzügyminiszterhez az elmúlt nap folyamán Ernest Urdareanu ezredes, a

királyi ház minisztere az alábbi közléseket juttatta el:

MINISZTER UR!

— E súlyos időkben Öfelsége II. CAROL király a nemzet és az ország iránti végtelen szeretetének kifejezéséeként és hogy hozzájáruljon a hadsereg felszerelésének hazafias munkájához és súlyos áldozatok árán megszerzett országhatárok védelméhez, megbi-

zott engem, hogy mellékeltlen küldjek tíz millió lejt a hadsereg felszerelési kölcsön céljaira. Felhasználom az alkalmat, hogy újlag biztosítsam miniszter urat változatlan tiszteletemről.

URDAREANU,

a királyi ház minisztere.

2

MINISZTER UR!

— MIHAI nagyvajda Öfelsége az ország és a haza iránti szeretetéről áthatva és meggyőződve arról, hogy Románia határainak megvédésére minden áldozat megfizetése szükséges és abban a reményben, hogy a hadsereg felszerelése biztosítva van, megbízott engem, hogy nevében mellékelve 2 millió lejt küldjek a hadsereg felszerelési kölcsön céljaira. Felhasználom az alkalmat, hogy újlag biztosítsam miniszter urat változatlan tiszteletemről.

URDAREANU,

a királyi ház minisztere.

3

MINISZTER UR!

— Van szerencsem tudomására hozni, hogy a királyi udvartartás tisztviselői és alkalmazottai a hadsereg felszerelési kölcsön javára 2 millió 17 ezer lejt jegyeztek. Kérem, sziveskedjék intézkedni a szükséges iratok kiállítása iránt, hogy az összeget készpénzben letétbe helyezhessem. Fogadják miniszter ur, tisztelem kifejezését.

URDAREANU,

a királyi ház minisztere.

Mitita Constantinescu pénzügyminiszter válaszában arra kérte a királyi ház miniszterét, hogy tolmácsolja hódolatteljes köszönetét Öfelsége II. Carol királynak és Mihai nagyvajdának.

GRAND HOTEL

LAFAYETTE-ben

lakjon Bucurestiben

Központi fekvés. Komfort. Olcsó. Otthonos.

CALEA VICTORIEI No. 11 - Telefon 3-3410

mondták diplomaták, hogy „nincs kilátása a sikerre, mert nincs kellőképpen előkészítve”.

Azóta nyilvánkozott Hull amerikai külügyi államtitkár és közölte a világgal, hogy mindazokat a kormányokat, amelyeknél Sumner Welles látogatást tesz, előzetesen megkérdezték, hogy hajlandók-e az amerikai kiküldött fogadására.

Londonból jelentik, hogy az olasz, francia, angol és német kormány a washingtoni kérdésre kedvező választ adott; szívesen látja az államtitkár látogatását.

Welles február 17-én a Rex olasz gőzös fedélzetén indult s vele együtt utazik Taylor, Roosevelt elnök személyes megbízottja a Vatikánban. Ennek is tagadhatatlan jelentősége van, épp úgy, mint az utóprogramnak: az amerikai békeküldött első útja Mussolinihez vezet. Welles először a semleges országokkal fog tárgyalni, azután a hadviselőekkel.

Az utazás első hírére az angol sajtó kevés jót sejtető bizalmatlansággal kérdezte: mit akar Welles a semlegesekkel, hiszen békét a háborús feleknek kell kötniük?

Néhány órával később Londonban hangzottak, hogy az amerikai küldött Angliában minden támogatásra számíthat. Megjegyzik emellett azt, hogy „a nyugati szövetségesek közismert háborús céljai változatlanok”. Ez a megjegyzés huszonnégy órával korábban még élesebben hangzott, mint ma.

A Daily Mail értesülése szerint az Egyesült Államok biztosítani kívánják a semlegeseket arról, hogy Amerika a békétárgyalásokon minden lehető elkövet a valódi, igazságos és tartós béke érdekében, amely lehetővé fogja tenni a világ irrtózatos fegyverkezési terhelnek csökkentését s a nemzetközi kereskedelem fellendítését.

Rómában kijelentik, hogy Olaszország teljes mértékben támogatja az amerikai lépéseket, ha azok sikerrel kecsegtetnek és hogy Róma kész minden lehető elkövetni a béke helyreállítására.

Amerikában úgy látják, hogy a háborúnak mai bizonytalansági időszak a alkalmas a békeközvetítésre. Még nem vészett senki semmi igazán nagyot, helyreállíthatatlant. A németek joggal büszkék gépesített hadosztályaikra, amelyek legázolták Lengyelországot, repülőikre, akik védelemben és támadásban nagyszerűen megállták a helyüket és tengerálattjáróikra. Anglia joggal büszke haditengerészetére, blokádkorlátozóira, légvédelmi berendezkedéseire és felderítő repülőire. A franciák hadserege sértetlenül áll a Maginot-vonalban. A nagy hadviselők „még nem vették el az arcukat”, hogy ezzel a kínai hasonlattal éljünk. Becsülettel abba lehetne hagyni az egész háborút.

De jól látszik-e most Rooseveltnél Európát, mikor Welles útnakindítását elhatározta? Rövidesen. — az amerikai vendég megérkezése után pár héten belül. — erre az utolsó kérdésre — ha másképp nem is, — minden bizonnyal választ kapunk.

A német-szovjet népcsere

Krakóból jelentik: A DNB közli, hogy a német fennhatóság alatt álló volt lengyel területen élő fehérorosz, ukrán és rutén lakosság áttelepítése a november 16-án létrejött német-országi egyezmény értelmében a szovjet birtokába kerül; lengyel területek német lakosságának elköltöztetése után azonnal megkezdődik. (Rador).

Nagyarányu földcsuszamlás Ramnicul-Saratban

Ramnicul Sarat. A helybeli prefekturát értesítették, hogy a Ramnicul hegyek egyik legfestőibb részében fekvő Neculeje községben szokaján geológiai tűnemény történt, igen súlyos következményekkel. A Piatra nevű hegyen levő, minegy 10 hektár területű fensík földcsuszamlás következtében 300 méternyire eltolódott Kelet felé. Az eltolódott területen szerencsére nem voltak házak és így emberéletben nem esett kár.

Ujabb borzalmas áldozatokat hoznak eredménytelenül a szovjet-csapatok

Svédország is felkészült minden eshetőségre — Belga rendszabályok a kommunista propaganda ellen

Sumner Welles elindult Európába

Róma. A Messagero helsinki-i jelentése szerint minden jel arra mutat, hogy a szovjetcsapatok változatlan erővel folytatják támadásukat a finn állások ellen. Leningrád felől állandóan érkeznek az újabb erők az orosz veszteségek pótlására. Ebből arra lehet következtetni, hogy a legközelebbi napokban a támadások megélénkülésével kell számolni. A harctéri tudósítók közlése szerint kétségtelen, hogy az oroszok az utóbbi napok küzdelmeiben sikereket értek el, ezek azonban csak helyi jelentőségűek és nem szabad őket túlozni. Ezekre az állásokon túl rendkívül erősen kiépített terep vár a támadó szovjetcsapatokra és hosszabb időnek kell még eltelnie, amíg az oroszok kikezdhetik a Mannerheim-vonal erősítéseit és addig legalább is újabb 200.000 emberüket kell elveszteniük.

Igy indult az új szovjetroham

Helsinkiből jelentik: A karéllal felszígizeten le folyt öldöklő harcok során a finneknek sikerült Summa környékén két előretolt erődtítményt visszafoglalni. A finn hadsereg a főbb helyről visszazúzte a szovjetcsapatokat. A hatalmas harcok tovább folynak. A finn hadsereg több más helyen sikereket ért el.

Február 16-án este a finn hadvezetőség a következő jelentést adta ki:

— A karéllal felszígizeten az ellenség támadásai Hathalanderjervi és Vuk-Si között, valamint a Tajpale folyó partján, különösen erősek voltak. Summától keletre Nuolajervinél és Butksinál az ellenségnek két ponton sikerült az előretolt finn állásokba behatolni. Mindenütt más

sutt visszavertük a támadásokat. A Ladogától északra a támadások a szárazföldön és a partok mentén folytak le. A finn csapatok elfoglaltak egy ellenséges támaszpontot. Kuhnánál tovább folvik több szovjet-különítmény bekerítése. A finn vadászgépek tegnap sikerrel hajtottak végre támadásokat. A bombavetőgépek több koncentrációs pontot, állomásokat s vasutvonalakat bombáztak az ellenség arcvonalá mögött. A szovjetrepülőök különösen a karéllal felszígizeten fejtettek ki tevékenységet, a mennyiben 500 repülőgéppel támadtak Vilmanstran, Kexholm, Viipuri és Viikimaki városokat, valamint csapatösszevonási pontokat bombáztak. Nyolc szovjet repülőgépet lelőttünk.

Rendkívül súlyossá vált a finnek helyzete

A Messagero berlini, oslói, kopenhágai, amsterdami jelentése szerint ezekben a fővárosokban a katonai és politikai körök rendkívül súlyosan itélik meg Finnország helyzetét és általában biztosra veszik, hogy a finn védelem utolsó hősi erőfeszítése után végül is megadja magát az orosz hadseregnek. Ugy mondják, hogy legfeljebb még egy-két hétig tudnak ellenállni a szovjet rettentő nyomásának.

A Daily Express feltűnő jelentését Summa város ejtéséről, eddig még nem erősítették meg. Az azonban bizonyos, hogy itt a finnek helyzete nagyon súlyos.

Summa elfoglalását még az oroszok sem erősítették meg. Annyi bizonyos, hogy a finnek kénytelenek voltak a Mannerheim-vonal első állásaiból visszavonulni és most a második vonalban harcolnak. Az újabb hírek meglehetősen zavarosak és ellentmondóak.

Az olasz lapok azt várják, hogy a svéd elutasítás döntő lökést adjon az angol-francia köz-

belépésnek. Az Italia című lap azt várja, hogy a legközelebbi napokban a finn konfliktusban gyökeres változás áll be. Ugy gondolják Rómában, hogy az angol-francia expedíciós hadsereg Petsamótól néhány kilométernyire, Vadsö norvég kikötőben léphetne partra.

A Messagero arról is ír, hogy Svédország megtámadta ugyan Finnországtól a közvetlen szomszédos területeket, viszont felkészült a háborúra. A Botteni-öböl északi részén már elkészültek a svéd erődvonalak, amelyek a haditechnika legnagyobb alkotásai.

A szombaton megjelent hivatalos finn jelentés a következő: Pénteken a finn csapatoknak sikerült további állásokat visszafoglalni a Mannerheim-vonalon, azokból, amelyeket a legutóbb két nap alatt feleadtak. A kuhnói szakaszon nagy orosz támadás bontakozik ki. A finn hadvezetőség bombázta a Leningrádból a karéllal földszoroshoz vezető vasutvonalakat.

Lovasezredekkel a sziklaerődök ellen!

A Times írja, hogy Helsinkiből érkezett jelentés arról számol be, hogy a Summa körüli harcokban két kaukázusi lovasezred teljesen megsemmisült. A szovjet hadvezetőség a kozákezredek rohamra küldötte. A kozákok megtámadták a drótkadályokat és belekerültek a finn gyalogság fegyvertüzébe. A szovjet hadvezetőség két lovasezredet áldozott fel a körök, amikor tudhatta, hogy egy modern háborúban a lovasság képtelen a betonerődítmények ellen sikert elérni. A két kaukázusi lovasezred teljesen megsemmisült. A finnek 1080 lovat zsákmányoltak.

Ujabb tanácskozássra ülnek össze a dán, svéd és norvég külügyminiszterek

Kopenhága. Mint a Dán Távirati Iroda jelenti, a dán, svéd és norvég külügyminiszterek február 24-én és 25-én Kopenhágában újabb közös tanácskozássra ülnek össze.

Angol-francia csapatok haladnak át Norvégia és Svédország területén?

Stockholm. A svéd kormány tegnapi hivatalos közleménye megállapítja, hogy Svédország továbbra is megőrzi teljes semlegességét. A finn kormány segítség iránti előterjesztését a svéd kormány visszautasította. A kommuniké megállapítja, hogy a miniszterelnök január 17-én a parlament ülésén nyilatkozatot tett Svédország felületén semlegességéről. A helyzet azóta Svédország szempontjából nem változott.

A Press Associated jelenti: A svéd kormány elutasító magatartása arra készteti

az angol kormányt, hogy katonai segítséget küldjön Finnországnak. Anglia ebben a kérdésben Franciaországgal együttesen cselekedni szik és ezért angol és francia csapatok indulnak Finnországba. Norvégia és Svédország a nyugati nagyhatalmak csapatait engedni területén.

A svéd kormány elutasító magatartása kedvezőtlen hatást váltott ki Angliában, tekintve, hogy ez a visszautasítás akkor történt, amikor az orosz csapatok a Mannerheim-vonal előretolt védőműveibe behatoltak.

Ujabb finn segélykiáltás

London. A tegnap délután megjelent angol lapok tudósításai szerint a helsinki-i kormány pénteken ismét felszólította a svéd kormányt, hogy álljon nyíltan Finnország mellé. A stockholmi kormány ragaszkodva eddigi álláspontjához, kénytelen volt ezt a kérést elutasítani. Londonban a svéd kormány állásfoglalása nagy feltűnést keltett. Politikai körökben azt hiszik, hogy a finn kormány ezek után a nyugati hatalmakhoz fordul sürgős segítségért. Illetékes helyen hangsúlyozzák, hogy a jelentékenyebb angol és francia csapatok, valamint nagyobb mennyiségű hadianyag elszállításának nehézségei földrajzi természetűek. A hadianyag és a csapatok gyors helyszínre szállítása csak a Skandináv-félszigeten keresztül lehetséges. Megbízható értesülések szerint — és ezt a londoni lapok tegnap délutáni kiadásai is nyomatékosan hangsúlyozzák — Norvégia és Svédország a népszövetségi alapokmány 16. szakasza értelmében nem gördít akadályokat az átvonulás elé.

A finn háború utolsó lehetőségei

Róma. A nemzetközi sajtó nagy érdeklődéssel kíséri a finnországi eseményeket. A Messagero súlyosnak ítéli meg a helyzetet. Stockholmból érkező hírek szerint a finn fogságba esett orosz katonák elmondották, hogy Vorosilov több ízben kijelentette, hogy 300.000 embert hajlandó feláldozni azért, hogy Viipurihoz jusson. Vorosilov marsall a legújabb jelentését már Viipuriból akarja elküldeni a Kremlnek, mert erre tett ígéretet. Svédország nem küld segítséket a finneknek, de teljes erővel felkészült a háborúra, hogy abban az esetben, ha a finneket leverik, helv tudjon állani az orosz támadásoknak. A finn miniszterek legutóbbi stockholmi látogatásuk alkalmával a legteljesebb nyíltsággal felfedték Finnország valódi helyzetét. Kijelentették a tanácskozással során, hogy már nem tudnak sokáig ellenállni az orosz nyomásnak. Kijelentették, hogy három le-

Mannerheim: „Bizunk magunkban és Istenben!”

Helsinki. (Dunaposta.) Mannerheim tábornagy szombaton a következő kiáltványt adta ki:

— „Népünk ezentúl nem harcol egyedül. Külföldi segítség elég nagy mennyiségben érkezik és naponként újabb egységek sorakoznak zászlaink alá. A finn nép egységesen és határozottan zárkózik fel a hársereg mögé. Bizunk magunkban és Istenben.”

Németország is közbelép, ha beavatkozás történik a finn-orosz viszályba

Berlin. Politikai körökben óriási feltűnést keltett a Völkischer Beobachter mai vezércikke. A lap a finn háború stratégiai erőviszonyait fejteti ki nyomatékosan figyelmeztet arra, hogy a finnekkel rokonszenvező államok jól tennék, ha érzelmi szempontok helyett, a józan katonai szempontokat vennék figyelembe. Illetékes helyen magyarázó közleménnyel látták el a hivatalos pártlap feltűnést keltő közleményét. A

hetőség van, hogy a végső katasztrófát elkerüljék: Vagy elfogadják az oroszok követeléseit, vagy kieszközlük Svédország katonai támogatását, vagy a nyugati szövetségesektől kérnek jelentős katonai segítséget. Hír szerint erre a svéd miniszterelnök az első lehetőség megoldását ajánlotta, vagyis azt, hogy a finnek teljesítsék az orosz követeléseket. Ezzel szemben a finn kormány a harmadik lehetőség mellett foglalt állást és a szövetségesek támogatását kéri. Abban az esetben, ha a szövetségesek jelentősebb katonai segítséget nyújtanak Finnországnak, a svédek kénytelenek lennének a genfi határozatok értelmében átengedni területükön ezeket a csapatokat és ez esetben Anglia és Franciaország elvágna a Németország felé való ércszállítás útját, ami maga után vonná Németország beavatkozását.

A francia sajtó nemzeti ügynek tekinti a finnek megsegítését és még a kimondottan baloldali és szocialista lapok is szégyenletesnek tartanak, ha a finnek ügye elbukna.

A leningrádi katonai körzet hadijelentése szerint a karéiai félszigeten továbbra is sikerrel operálnak a szovjet csapatok. Az ellenség ellentámadásokkal kísérletezett, de nagy veszteségekkel visszavonulásra kényszerült. Hét nap alatt a szovjet haderő 420 gépfegyvert és 170 ágyút zsákmányolt. Tegnap öt finn repülőgépet légi harcok során lelőttek.

német külpolitika számára — hangoztatják illetékes helyen — nem játszik szerepet, ha szór ványosan önkénteseket küldenek Finnországba, de ha az önkéntes-küldés bizonyos határokat meghalad, úgy fenforog annak az eshetősége, hogy beavatkozásra kell beszélni és ebből Németországnak is kell vonnia a megfelelő következtetéseket.

Belga rendszabályok a kommunista szervezkedés ellen

Brüsszel. A belga törvénysszék rendeletére tegnap több házkutatást rendeltek el az ország különböző városaiban a kommunista röpiratok felkutatására. A megyei kommunista tanácsok tagjait és a brüsszeli kommunista könyvtár gondnokát letartóztatták. A belga kommunista párt központjában, Eupenben különösen szigorú házkutatást tartottak és rengeteg iratot lefoglaltak.

URANIA Telefon: 1232.

Cecil B. de Mille legjobb filmje: „minden pillanat ui és ui meglepetés, izgalom, feszültség vagy felüdítő humor!”

ACÉL SÁRKÁNY („UNION PACIFIC“)

A férfias bátorság, a szerelem és önfeláldozás filmje!

Uj aktuális háborús híradó.

Barbara Stanwyck, Joel Mac Crea.

Rejtvény pályázatunk határideje: hétfő este!

11.30 és 3-kor matiné. Előadások: 5, 7.15 és 9.30 órakor.

Nincsen semmi kétség

NIVEA CREME

hogy

nem pótolható semmilyen „Luxus- vagy Csoda-Creme”-vel, sem pedig utánzattal. Nincsen az egész világon még egy krém, mely a bőrápoló Euceritet tartalmazná. Ezért vásároljon kizárólag csak NIVEA-Creme-t és nem más.

Olaszország Törökország oldalán egy esetleges szovjettamadás esetén

Róma. (Dunaposta.) Az olasz sajtó megállapítja, hogy az olasz közvélemény feltétlenül nyugalmat fogadta a hírt, hogy ausztráliai és új-zélandi csapatok érkeztek Egyiptomba. A lapok szerint az olasz kormány határozott szándéka az, hogy amennyiben a Szovjet megtámadja Törökországot, úgy Olaszország ezt elene is irányuló cselekedetnek tekinti.

Elindult Welles Európába

Newyork. Welles külügy államtitkár elindult európai útjára. Elindulása előtt megcáfolta azokat a híreket, hogy utja során Hágába és Brüsszelbe is ellátogat. Roosevelt futárja Nápolyban száll partra és kijelentése szerint addig nem tesz nyilatkozatot, amíg vissza nem tért Európából.

A külügyminisztérium cáfolja azokat a híreket, hogy Roosevelt elnök hajókörutja során megbeszéléseket tartana több európai diplomatával.

Papen római küldetése

Páris. A francia sajtóban hírek jelentek meg arról, hogy Papen jelenlegi ankarai német nagykövetet Rómába helyezik át Mackensen utódjaként. A személycsere állítólag a tiroli áttelepítésekkel kapcsolatban felmerült nehézségek miatt történt. A Daily Telegraph római jelentése szerint Papen felesége és leánya már Rómában tartózkodnak.

Német torpedó talált egy dán hajót

Kopenhágából jelentik: A Havas távirati ügynökség közli, hogy Kopenhágában nagy aggodalmat keltett a Berlingske Tidende című kopenhágai napilap berlini tudósítójának különös távirata, amely arról számol be, hogy a Chastinmaersk nevű dán hajót egy német tengeralattjáró megtorpedózta, mert dán árukat szállított, bár a német hatóságok külön engedélve is megvolt erre nézve. A tengeralattjáró parancsnoka rövidesen visszatér Németországba és tőle várnak magyarázatokat az ügyre vonatkozóan. A tudósító hozzáfűzi, hogy a buvárhajó parancsnoka minden bizonyossággal a kapott utasítások alapján járt el. (Rador.)

Norvég-dán tiltakozás Berlinben

Berlin. A norvég és a dán kormány ma egymástól függetlenül tiltakozást jelentettek be Berlinben, mert német tengeralattjárók ismétellen megtámadtak és elsüllyesztettek svéd és norvég hajókat. Mindkét kormány jegyzéke elégtételt és teljes kártérítést kíván. Pénteken a holland kormány jelentett be hasonló tiltakozást Berlinben.

Csomagol Moszkvában az angol és a francia nagykövetség!

Berlin. Hollandiából származó értesülés szerint a moszkvai angol és francia nagykövetségeken néhány nappal ezelőtt megkezdtek a fontosabb iratok elégetését. Ebből a tényből a két nagykövetség tagjainak elutazására számítanak, illetve arra, hogy a nyugati nagyhatalmak és a szovjet között megszűnik a diplomáciai összeköttetés.

Orosz óvintézkedések a kőolajforrásvidékek védelmére

Róma. A Stefani-ügynökség szerint a nemzetközi sajtó foglalkozik azzal a ténnyel, hogy az oroszok óvintézkedéseket tettek a Fekete-tenger partjain és olyan nyugatázsiai területeken, amelyek a petroleum források miatt jelentőséggel bírnak. Az angol-francia haderők egy részét Egyiptomban, Palesztinában és Szíriában összpontosították és napról-napra újabb csapatokkal erősítik meg. Ezek célja az, hogy megvédjék orosz támadás ellen a moszkvai kőolaj forrásokat. Az intézkedések gyanút keltettek szovjetkörökben és ennek eredményeként az, hogy az oroszok lázas erődi-

Perlodont

FEHÉRITI A FOGAKAT ÉS ILLATOSITJA A SZÁJAT

Nem vezett ki végleg az ősmagyar rovás-írás tudománya

Rovásos kopjafa kerül Tar Mihálynak, az ősi magyar írás utolsó mesterének hantja fölé a Bánságban — A siremléket unokája faragja és állítja föl

Temesvárról jelentik: Nemrég cikkben emlékeztem meg az elhunyt Tar Mihály omori gazdáról, aki nyolcvan esztendősen halt meg és magával vitte a régi magyar elődök írásának, a rovásnak gyakorlati tudását. A magyaroknak Ázsiából magukkal hozott írását ma már csak tudományos könyvek őrzik.

Tar Mihály volt az utolsó, aki ezt a parasztember és juhászok végtelen sora által rája öröklődött írást, mint a föld egyszerű fia ismerte és használta. Halála után sok bot és deszkadarab maradt, amelyekre később rótták fel jegyzetét, jobbról-balra haladó sorokban. Évszázadok előtt elhalt apák és nagyapák írásjegyeivel.

Ezenkívül hagyatékában találtak rengeteg levelet, amelyet Király Pál budapesti nyelvtudossal és a Magyar Tudományos Akadémia több kiváló tagjával az ősi módon írt betűkkel folytatott levélváltása során kapott.

Cikkem befejezésében ezt írtam:

— „Ha furó-faragó iparos volnék, kópiafát állítanék az omori temetőben Tar Mihály egyszerű sírjára. A kópiafa ungv oldalára ősi rovásírással belevésném Tar Mihály emlékeztétét. Így azonban, — miután a modern betűk írása a foglalkozásom — csupán ezzel a cikkel tehetek eleget a kegyeletnek.”

Tar Mihálynak azonban hamarosan mégis lesz rovásírással kópiafája. Ezt a rovásírással kópiafát cikkem hatása alatt

Tar Mihály unokája, Tar Ferenc készíti és állítja föl nagyapja földi maradványait takaró dombja fölé.

Február 8-iki keltezéssel Dettáról a következő levelet hozta a posta:

— Tisztelt szerkesztő ur! Meglepett nagyapámról írt szép megemlékezése, bárha biztosra vettem, hogy az elhalálozás szomorú alkalmából ezt a cikket meg fogja írni. Én, Tar Mihály gazdának Ferenc nevű unokája vagyok. Azon az emlékezetes tizenkét év előtti vasárnap délutánon, amikor szerkesztő ur nagyapámat meglátogatta, én is jelen voltam. Ugy emlékszem rá, mintha tegnap lett volna. Akkor husz éves asztalossegéd voltam. Később még egyszer találkoztam szerkesztő urral Dettán.

— Azóta tizenkét hosszú esztendő telt el, de a rovásírást ma is tudom, bárha a gyakorlatban nem használtam. Szegény nagyapám már csak a múlté és már csak az emlékezetben él, miként a rovásírás. A rovásírást, amelyet nagyapámtól tanultam, őrzöm a lelkemben és olykor — nehogy elfelejtsem — a magam mulatására közmondásokat és nótákat írok az ősi betűkkel. Ha Isten segít, én is továbbadom ezt az írást a gyermekeimnek. A régi házban, Omoron a legidősebb hátyám lakik és nála van nagyapámnak sok régi rovásos írása. Sok újságicik és rovásos lap van többi testvéreimnél. Az én lakásomon, üvegr mögött, bekeretezve lóg az ősi ábécé, amely valamikor nagyapám szobájának falán függött.

— A jövő héten Erdélybe indulok, Kézdivásárhelyre. Az a gondolatom támadt, utánajárok, ismerik-e Erdélyben a rovást? Erre a gondolatra az indított, hogy a székely nép nagyon jól megőrizte ősi szavát, viseletét, hagyományait. Erdélyben majd körülnézek és duhatolozom egy kicsit, van-e ott tán valaki, aki még ismeri elődeim írását. Hátha szerencsém lesz és a sors összehoz ilven emberrel.

— Szerkesztő ur elgondolása a kópiafáról teljesen azonos az én elgondolásommal. Hacsak valami közbe nem jön, ezt a rovásos kópiafát megcsinálom s magam viszem el Omorra, hogy az ottani temetőben nagyapám sírjára állítsam. Mint asztalos furó-faragó iparos vagyok és így mesterségemmel álek, amikor ezt a kópiafát megcsinálom. De ebben nemcsak az iparos kézjárása vezet majd, hanem a nagyapám iránti kegyelmes megemlékezés és a régi népi hagyományok iránti szeretet is. Mihályt hazatértek Erdélyből, azonnal mekifogok a munkának.

— Még egyszer köszönöm a nagyapámról való megemlékezést. Jó egészséget kívánok és maradok tisztelettel: Tar Ferenc.

Eddig a levél.

Az ősi magyar rovás iránti lelkesedés és a nagyapja iránti rajongó szeretet, amely Tar Ferenc leveléből kisugárzik, erős biztosíték arra, hogy a rovás-írásos kópiafa rövidesen odakerül Tar Mihály sírja fölé.

Kubán Endre

BANLOC-GOODRICH DUPLAVÁSZNAS AUTÓGUMMI

KIZAROLAGOS KÉPVISELŐJE

VERES LADISLAU

ARAD, Bulev. Regula Ferdinand 47.

Telefon: 27-56.

Az osztalékok jövedelmi adója

Tavaly április 1-ével életbe léptetett új rendelkezés szerint a részvényesek osztalékai után kereskedelmi vagy ipari jövedelmi adót fizetnek. A rendelkezés szövegében ugyanis két változtatást eszközöltek, amelyekből kitűnik, hogy az osztalék utáni adó tulajdonképpen nem egy új adófajta.

Az a tény, hogy a jelen pénzügyi évben az 1938-ban kiosztott osztalékok megadóztatása egy különleges, a részvénytársaságok által benvitott nyilatkozat alapján történt, arra mutat, hogy ez egy átmeneti rendszer, a melyhez azért folyamodtak, mivel az ezévi adók a múltévi átvitelek alapján lettek kiróva és ezekben az összegekben az osztalékok nem foglaltak helyet, mint olyanok, amelyek után az államot adó illeti meg. Fenti meghatározás sok szerint hangsúlyozható, hogy az osztalékok megadóztatása céljából nem kell minden évben külön nyilatkozatot beadni. A jövőben

a részvényesek részére történő osztalék-kifizetések az adóköteles jövedelmek közé soroztatnak. A kifizetett osztalék tehát nem kerül levonásba a társaságok jövedelméből, hanem éppoly adóköteles, mint az egyéb jövedelmek.

Ha azonban az 1940—41. pénzügyi évben az adómegállapítás átvitelezési alapon történik, úgy az adókövető közegek részére kétféle lehetőség áll fenn és pedig:

a) Nyilatkozatokat kérnek be az 1939. évben kifizetett osztalékokra vonatkozóan.
b) Az előző évi osztalék utáni adó átvitelezése bizonyos fokú emelés mellett.

CORSO. — TEL.: 20-65.

Ha 2 órán keresztül kacagni akar, nézze meg:

„Kitty és a világkontereola”-t

Hannelore Schort és Paul Hörbiger

II. SIEGFRIED-VONAL

Híradó.

A munka nem szégyen!

Azonban minden esetre megerősíthető és a mai asszony olyan fáradalmaknak van kitéve, melyeket testvérei a múlt századokból alig ismertek. Nem szabad megelégedezni arról, hogy az irodalmi, gyári-, laboratóriumi, vagy plane konyhai munka a bőrt nagyon megáztatja. A tej a legnélkülözhetetlenebb tényező a bőr ápolására, mert nemcsak felületesen hat arra, hanem a legmegfelelőbb módon táplálja, frissíti és így fiatalítja is azt. A bőrnek Mijukderm-Milchfejtőcrémével és Mijukderm Hautsahneval, két nagy tejtartalmu kozmetikai készítménnyel való mindennapi ápolása gyönyörű bármilyen bőrt eredményez és a tekintetnek még a legkisebb ráncocskáját is eltünteti.

Magyarul kívánnak szakvizsgázni

Kolozsváron a kisebbségi kozmetikusok

Bucuresti. A munkügyi minisztérium rendelkezése értelmében 1940. márciusában az ország összes kozmetikusainak vizsgát kell tenniük. A rendelkezés a vizsgák színhelyéül Bucurestit jelölte meg. A kozmetikusok most mozgalmat indítottak annak érdekében, hogy az erdélyiek részére Kolozsváron tartsák meg a vizsgákat és a kisebbségi kozmetikusok kiegészítő vizsganyelvként a magyart is használhassák. A kozmetikusok remélik, hogy mozgalmuknak sikere lesz.

Személyazonossági igazolványok kicserélése

Az aradi rendőrség népesedéssügyi hivatala közli az érdekeltekkel, hogy hétfőtől, február 19-től kezdve a második rendőrkerületben lakók személyazonossági igazolványait láttatkozzák, amennyiben azok nem régebbiek három évnél. A láttatkozás alól azok a régi személyazonossági igazolványok mentesülnek, amelyeket 1939. május 1. után állítottak ki. A három évnél régebbi személyazonossági igazolványokat új, fényképes igazolványokra kell átcserelelni. Ezzel kapcsolatban a népesedéssügyi hivatal főnöke közli, hogy az új igazolványokhoz két fényképet szükséges beadni. Ezért az érdekeltek, ha új, fényképes személyazonossági igazolványt kérvényeznek, akkor két 5×7 centiméteres nagyságú fényképet adjanak be. A fényképek hátlapjára rá kell írni a kérvényező vezeték és keresztnévét, valamint a születési évet, hónapot és napot.

SZÍNHÁZ

Vasárnap:

„Ki gyereke vagyok én?”

„Isten veled, szerelem”

Az „Isten veled, szerelem” maradandó, sikere hosszúideig mentesíti a Kamara Színház igazgató-ságát a műsorgondoktól. A közönség teljesnyilvánítása olyan mértékben biztosította a nagyszertű operett hosszú létét, ami főleg a helyi szerzők iránti elfogultságon kívül is rákényszerítette a megyét.

A szombati szünet után vasárnap három előadást tart a színház: Députán 3 órakor, a szezon másik nagy sikerű zenés-táncos műsordarabját, a „Ki gyereke vagyok én?”-t hozza színre kitűnő szereposztásban, olcsó helyárrakkal a társulat, hat és kilenc órakor az „Isten veled, szerelem” előadása fogja ismét zsufolásig megtölteni a színházat. Kedden és szerdán este 9 órakor ugyancsak a Rezes-ujdonsg megy.

A KAMARA SZÍNHÁZ MŰSORA:

VASÁRNAP 3 ÓRAKOR: „Ki gyereke vagyok én?”, olcsó helyárrakkal.

VASÁRNAP 6 ÓRAKOR: „Isten veled, szerelem”.

VASÁRNAP 9 ÓRAKOR: „Isten veled, szerelem”.

HÉTFŐN SZÜNET

KEDDEN 9 ÓRAKOR: „Isten veled, szerelem”.

SZERDÁN 9 ÓRAKOR: „Isten veled, szerelem”.

11.30 matiné. Előadások: 3, 5, 7.15, 9.30.

Szász Pál dr. elnöki megnyitójában

az erdélyi magyar gazdaságszervező emelkedő kultúrszínvonalát méltatta az EMGE kolozsvári tavaszi kiállításán

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Szombaton délelőtt 11 órakor, hatalmas érdeklődés mellett nyitotta meg

Szász Pál dr.

Dr. Szász Pál, az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület országos elnöke az EMGE tavaszi, háziipari kiállításával kapcsolatos vetőmagkiállítását. A megnyitón az EMGE országos vezérkara vett részt és számos kiállító mutatta be vetőmagminőségét. Szász Pál dr. elnök, megnyitójában hangsúlyozta, hogy az adott viszonyok között is igen elismerésre méltó eredményt mutat fel Erdély magyar gazdaságának és a kiállított anyag az erdélyi magyar gazda munkájának emelkedő kultúrszínvonalát bizonyítja. Rámutatott arra, hogy az erdélyi magyar gazdaság érdeke és éppen ezért megéri az ország minden egyes mértékadó tényezőjének támogatását.

A Szamosvártománynak királyi helytartójának, dr. Tataru Coriolan tanárnak képviseletében dr. Pop Octavian kabinetigazgató jelent meg és tolmácsolta a kiállítóknak a királyi helytartó üdvözlését.

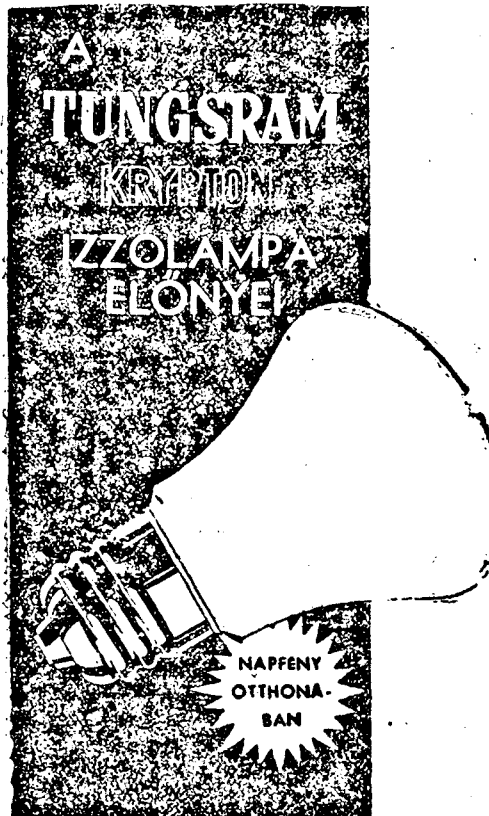
Az EMGE országos igazgató-választmányának szombaton délután ülést tartott, ahol számos gazdasági közéleti kérdést tárgyaltak meg és részletesen megvitaták a mezőgazdasági kamarák újjászervezésével kapcsolatosan a magyar gazdaságszervező kívánságait.

CHATFIELD lord angol hadfelszerelési miniszter nagy beszéde a német-angol tengeri-háború veszteségeiről

London. (Dunaposta.) Lord Chatfield hadfelszerelési miniszter szombaton nagy beszédet mondott. Kijelentette, hogy a honvédelem 3 szolgálati ága szoros kapcsolatban dolgozik egymással. Németország az angol kereskedelmi hajózáshoz csupán 1 százalékát tudta megsemmisíteni, az angol tengeri uralom a birodalom létalapja és ezt meg is fogják őrizni. Azt állította, hogy a németek semleges kereskedelmi hajókat minden figyelmeztetés és ok nélkül süllyesztették el, eddig 119 semleges hajót 350.000 tonna tartalommal süllyesztettek el. Az angolok a német tengeralattjáróknak a felét elsüllyesztették, az angol légi haderő pedig alkalmas pillanatban kellő formában mutatkozik be a világ előtt. Kijelentette a miniszter, hogy a zászlók alatt 6-7-szer annyi ember van, mint a háború előtt. Elismeréssel szólt Wales tartományról, amely a löszgyártás és a szénkitermelés terén a legnagyobb teljesítményt nyújtja és megállapította, hogy Franciaország és Olaszország sokkal több délwalesi szenet vásárol, mint annak előtte.

Chatfield lord ezután még a következőket mondotta:

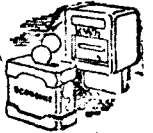
— Nem igaz, mintha az angol, francia és német faj nem élhetne békésen egymás mellett Európában. De Németországgal mindaddig nem lehet békében élni, míg a német néptömegek engedelmeskednek a jelenlegi vezetőknak és azonosítják magukat azoknak elveivel. Európában vagy a német vagy az angol módszer lesz urrá, de ez a két módszer nem fér össze egymással és a féluton nem találkoznak. Ami az angol-francia-szovjet szövetség megkötésének kudarcát illeti, örülünk, hogy ezt ilymódon usztuk meg, mert a Finnország elleni támadás méltatlan lett volna egy esetleges szövetség-társunk részéről. Mi minden eszközzel azon vagyunk, hogy Finnországot megsegítsük. A háborút nem akartuk, ebbe belekényszerítettek bennünket és szent a hitem, hogy az újjáépített világ születik meg a háborúból.

BŐSÉGES, NAPPÉNYHEZ
HASONLÓ, FEHÉREN
SUGÁRZÓ FÉNY.

KB 40%-OS MEGTAKARÍ-
TÁS A HASZNÁLATBAN

K.S. MÉRET,
TETSZETŐS ALAK

1000 ÓRÁS ÁTLAGOS
GAZDASÁGOS ÉLETTARTAM

EZEK A

TUNGSRAM KRYPTON IZZOLÁMPA ELŐNYEI

Kapható:

Szabó Albert cégnél,

Arad, Bul. Reg. Maria 20.

Elfogták az angolok az „Altmark“-ot, a „Graf von Spee“ segélyhajóját

Négyszáz angol tengerész szabdított ki fogságából két angol cirkáló
bravúrral

Londonból jelentik: A brit admirális közli, hogy angol torpedórombolók szombaton 400 kereskedelmi tengerészt mentettek meg, akik az „Altmark“ nevű német hajón foglyként tartózkodtak. Az angol hadihajók a német gőzöst a norvég partok mentén lepték meg, amiért Németország felé igyekezett. Ismeretes, hogy az „Altmark“ részt vett a montevidói tengeri tüközetben, ahol az a szerepe volt, hogy a „Graf von Spee“ üzemanyag utánpótlását biztosítsa. (Radior.)

Az angol tengerügyi hivatal az Altmark német hajó megtámadásával és megsemmisítésével kapcsolatban a következő előzményekre emlékeztet: A Graf von Spee annakidején az Atlanti óceán déli részén 7 angol kereskedelmi hajót süllyesztett el és ezeknek az angol hajóknak a legénységét az Altmarkon gyűjtötték össze. Az Altmarkról elszabadult angol foglyok elfogása szerinti rejtett ágyúk voltak a német hajón, ahol 3-400 angol tengerész volt fogságban. A Graf von Spee-ről valamennyi angol foglyot odaszállították. A Graf von Spee elsüllyesztése óta az Altmark eltűnt és lehetetlen volt a nyomára akadni, mígnem február 15-én kitudódott, hogy a hajó a norvég partok mentén bujkál, kihasználva az ottani különleges földrajzi helyzetet és a norvég felségjog leple alatt igyekszik vissza német kikötőbe.

A tengerügyi hivatal megállapította, hogy a hajó a Jöving norvég fiord bejáratát előtt vesztel, ahol a „Gordon“ angol csatahajó állt. A „Cossack“ nevű angol csatahajó parancsnoka azt javasolta, hogy egy norvég és angol tagokból álló bizottság szálljon fel az Altmarkra és tárgyaljon az angol foglyok szabadonbocsátásáról. A németek ezt az ajánlatot elutasították és kijelentették, hogy a hajó nincs felfegyverezve. A Cossack erre visszavonult, de az éjszaka leple alatt behatolt a fiordba, ahol azonban a norvég ágyúnaszádok nem voltak hajlandók a német hajó elleni támadásban résztvenni. Az Altmark kísérletet tett, hogy a közeledő angol hajót elcsúszassa, azonban a Cossack közvetlenül az Altmark közelébe került és azt megtámadta. Sokas tengeri harc során 4 német tengerész meghalt, 5 súlyosan megsebesült, angol részről pedig 1 halott volt a veszteség. A tengeri ütközet az Altmark vereségével ért véget, a német legénység mentőcsónakokban a partok felé menekült, melyeket elfogták. Az angol hadihajókat a „Cossack“ kiszabadította és ledélzetére vette.

A „Baldura“ német tartályhajót a brit angol torpedórombolók norvég fiordban a foglyok vizében kívül megállították, majd legénysége elsüllyesztette.

FORUM filmszínház.

Telefon: 2010.

Ma a rőz filmje, egy filmszínésznő szépségű a fővárosok minden első rőz sikere, egy film amit minden modern nének meg kell néznie, az

ASSZONYOK SZÁLLODÁJA

A FOX-film újonnan felfedezt
gyönyörű sztárjával

LINDA DARNELL-al

Uj FOX-híradó a legújabb FINN-OROSZ és FRANCIA-NÉMET harctéri eseményekkel és színes MICKEY-MAUSE pó-műsor.
Előadások: 5, 7.15 és 9.15 órakor. 11.30 és 8-kor matiné olesó helyvárakkal.

FEJFÁJÁS
HÜLÉS • GRIPPA

ANTI-
NEURALGIC

JAWOL

A Balkán-szövetség története 100 év alatt

A bukaresti „Făclă” című lap közli ezt a cikket az „Evening News” nyomán:

A Balkán szövetség szerződését hét évre meghosszabbították. Hét év: egy örökkévalóság a mostani időkben. Meg lehetünk elégedve ezzel az eredményekkel, pedig mi sokat várunk ezektől a tárgyalásoktól, de ugyanakkor jól tudjuk azt is, hogy a Balkán szövetség az egyetlen alkalmas alakulat a kis államoknak az őket környező nagyhatalmak és cselszöveszek leküzdésére. A Balkán-paktum fenntartása és meghosszabbítása akkor látszik még nagyobb eredménynek, ha arra az elmúlt száz évre gondolunk, amely a Balkán népek egymáshoz közeledésének örökös erőfeszítésével telt el. Az elmúlt száz év azzal kezdődött el a Balkánon, hogy a több apró államokat egységbe kovácsolják, hogy ellen tudjanak állni az erősebb minden hódítási kísérletnek. A Balkán államok sorsa a török szultánok és a parancsnok bérek kényekedvőtől függött, akár teljesítették a népeknek, akár nem. Vagy Bécs, vagy Szentpétervár kegyeit keresték ezek a hercegségek, miközben örök harcban állottak egymással.

Ma, az új és modern Törökország kezdeményezésére a Balkán népek nemcsak, hogy megbékéltek egymással, hanem mint a béke legerősebb szigetét ismerték meg a világ ezt a közel 60 millió lelket számláló félszigetet.

A Balkán története

A Balkán félsziget függetlenségi harcaiban két tényezőt ismer a világ: a görög fegyverkereskedőt és a szerb serféskereskedőt. Ezeket látni az éharcosok között, ha a szultán parancsai, vagy bármilyen elnyomás, vagy a gazdagok ellen kellett harcolni.

Erdemes visszapillantani a Balkán történetére.

1760-ban rendezték meg a görögök az első forradalmat, amely azt az impressziót keltette Szentpéterváron: a kereszténység eszméjével lehelte beleavatkozni a törökök elleni harcba és kijelenteni a cári Oroszország hatalmát a Balkánra.

1806-ban a szerb forradalom mentette meg a Balkánt. Metternich akkor kijelentette, hogy jobban szereti, ha Szerbia török fennhatóság alatt van, mintha független lenne. Bizonyára Metternichnek a maga és a birodalom szempontjából igazsága is volt. 1813-ban le is tartóztatta Grázban Karagyorgyevics szerb disznókereskedőt, a forradalmárokat vezérét, 1814-ben pedig hasonló sorsra jut Rigas görög költő és forradalmár, akit ki is adott Bécs a török portának.

1821-ben a görög forradalommal kezdődtek Balkánszerbe a forradalmi megmozdulások.

Történelmi tény, hogy Metternich megbélyegezte azokat, akik bűnös kombinációkkal Délkelet-Európában vérfürdőt rendeztek.

Az egész elmúlt évszázadban az osztrák-magyar és a német diplomácia a Balkán államok felszabadítását jó szemmel nézte. A hajósárságokat nem érdekelték, hogy a Duna mentén új kis államok alakulnak. Ha az orosz politika ezzel homlokegyenest ellenkező véleményen volt és néha-néha szította a nemzeti felkeléseket, ebben nem kis szerepe volt az ortodoxizmusnak.

1844-ben Ilie Garosin szerb államférfi megszer-

kesztette az első komoly szerb-bolgár együttműködési tervet — először használta ekkor a „jugoszláv” elnevezést — és bekapcsolta ebbe az államszövetségi tervbe a görögöket és a román fejedelemséget is. Obrenovics szerb fejedelem rokonszenvezett ezzel a tervvel.

1861-ben kezdődtek meg az erre vonatkozó tárgyalások Konstantinápolyban. Ezzel párhuzamosan a görög kiküldöttek Bukarestben tárgyaltak Cuza fejedelemmel (1865-ben) azonkívül Montenegro fejedelemségének kiküldötte is részt vett a tárgyalásokon. A tárgyalások egy erős Balkán szövetség megalkotására indultak, amelyben részt vett volna Románia, Szerbia, Bulgária, Görögország, Montenegró, a horvát nemzetiek, valamint a bosnyákok és a hercegovinaiak küldöttsége is. A szövetségbe bevalloított célja: harcolni a török uralom alatt élő keresztény népek felszabadításáért, s mint főcél: a Balkán-államok örökös szövetsége.

1867-ben Bukarestben aláírták a szerb-bolgár szerződést a „Jugoszláv” állam megalkotására. Obrenovics szerb fejedelem azonban túlságosan messze ment, Bécs emberei nem ülték ölbetett kézzel: Obrenovicsot meggyilkolták.

A krimi háború

Ausztria minden körülmények között szerette volna átvenni a parancsnoklást a kis fejedelemségek fölött.

Az oroszok is. Éppen ezért az oroszok megakarták előzni Ausztriát.

Angol és francia hadsereg száll partra Várnában és Szebasztopolban.

A francia hadsereg Dobrudzsában nyomul előre.

Igy tehát úgy Ausztria, mint Oroszország kénytelen lemondani a román fejedelemség feletti való parancsnoklásról.

Ausztriának kárpótálás kellett: vámunióra lépett Szerbiával, hogy a Drang nach Osten jancsime megmaradjon és a dunai út nyitva legyen.

Milán, az új szerb király elfogadja az osztrák protektorátust és a szerződés pontja ezeket mondja:

„... Becsületeszóra fogadom, mint Szerbia királya, hogy nem kezdek tárgyalást és nem kötök szerződést más állammal, amíg Öntől, akinek bejelenteni tartozom ezt, felhatalmazást nem kapok.”

Ez a szerződés, amely Bécs és Belgrád között létrejött volt a halotti bizonyítványa a „jugoszláv” állam terveinek és a Balkánszövetségnek.

Az újabb Balkán-háborúk

1885-ben Milán szerb király Bécs parancsára megtámadja Bulgáriát. Milán vereséget szenvedett.

Milán király után a bécsi befolyás csökkent Szerbiában, de ugyanakkor megerősödött Bulgáriában.

1912-ben kitört a Balkán-háború.

1913-ban Ferdinánd bolgár cár elrendeli a támadást a szerbek s a görögök ellen.

1913-ban a román hadsereg is támad és át kel a Dunán.

A Balkán szövetség eszméjéről senki sem beszél többet. Egészen 1918-ig. A többi már tudjuk.

A levegőt nyelő emberek...

Borzalmas kellemetlenséget idéz elő, majd nem minden tízedik embernél egy ideges eredetű u. n. (aerophargia) tülsök levegőt nyelő ember-típus. Ezen kellemetlenség abból áll, hogy a gyomor és a bél megemelnek levegővel és borzasztó fel-fuvódást és feszültséget idéz elő a gyomor és bélrendszerben, sőt a rekeszizmokat is annyira feltolja, hogy nehéz légzés áll elő és a szívre is kellemetlen érzést, nyomást gyakorol. A beteg ehni nem bír és ha eszik azonnal hányingere van, szédül, fejfájást érez, valósággal elkésérli egész életét.

A világhírű amerikai GASTRO-D. azonnal megszünteti azokat az ideges és gyomorra visszavezethető zavarokat és így megszűnnek a fenti kellemetlenségek is.

GASTRO-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 150 lej utánvét mellett CSÁSZAR E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

A Magyar Népkezőség

kolozsvári tagozata magyarnyelvű iparos továbbképző tanfolyamok rendezését kérte a munkakamarától

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári munkakamara nemrégiben elhatározta, hogy ipari továbbképző tanfolyamokat rendez közművesek, villanyszerelők, lakatosok és műszerészek számára. Ezeket a tanfolyamokat román nyelven rendezik meg és így nagyon sok munkás és kisiparos elől el van zárva a lehetőség, hogy résztvegyenek a továbbképző előadásokon. Éppen ezért felvetődött a Magyar Népkezőség kolozsvári tagozatában az a kérdés, hogy szorgalmazni kellene magyarnyelvű előadások rendezését is, hogy így a magyar iparosság és munkásság továbbképzését is biztosítani lehessen. Ebből a célból a Magyar Népkezőség kolozsvári tagozatának elnöksége megbízásából dr. Deutsek Géza, a Közművelődési Szakosztály alelnöke, Demeter Ferenc, a kisiparosok kolozsvári alosztályának elnöke és Páffy Tibor, a munkástagozat elnöke, megjelentek dr. Moldovan Hariton munkakamarai elnöknel, akinek terjedelmes emlékiratot adtak át kívánságaikról.

A küldöttség tagjai szóban is előadták azt a kívánságukat, hogy rendszeresítsen a munkakamara a továbbképző tanfolyamok keretében magyarnyelvű előadásokat is, hogy a magyar iparos és munkásrétegek továbbképzését biztosítani lehessen. Dr. Moldovan Hariton elnök megértéssel és örömmel fogadta az előterjesztést és ígéretet tett, hogy a kérést a munkakamara időközli bizottságának keddi ülése elé terjeszti, amelynek véleményezése minden bizonnyal kedvező lesz. A Magyar Népkezőség kolozsvári tagozatának ez volt az első lépése a magyar iparosság és munkásság érdekeinek védelmében a hatóságok felé. Az első lépést természetesen továbbiak követik, mert az az elv, hogy a magyar munkás és kisiparos az élet minden megnyilvánulásában jogait zavartalanul élvezhesse.

HIRSCH női szabó
hazaérkezett Str. Metianu
14a.

Ünnepi diszeloadás Kolozsváron Mátyás király születésének 500-ik évfordulóján

Kolozsvár. Nagyszabású, gazdag műsort ünnepi előadás keretében üli meg a színház jövő kedden Kolozsvár nagy szüleitének. Mátyás királynak 500-ik születésnapját. Az ünnepségen a „Törökves” dalárda Kárpáti Emő karnagy vezetésével előadja Arany János-Dellő Szabó Géza „Mátyás anyja” című ének-kari művét, a színház legkiválóbb művészei előadják a magyar költészet legszebb Mátyás-tárgv alkotásait, részben dramatizált alakban, részben melódrámatikus zenekísérettel.

Az ünnepség gerince Kisfaludy Károly két egyfelvonásos vigjátéka: a Mátyás deák és a Hűség próbája lesz. Mindkét darab az „igazságos király” gazdag életének egy-egy derűs epizódját dolgozza fel, elragadó formában. A két darabban a társulat legkiválóbb művészei lépnek fel.

Az ünnepi diszeloadás iránt érthetően nagy érdeklődés mutatkozik a közönség minden rétegében

A RÁDIÓHULLÁMOK LÁTHATATLAN HADVEZÉREI

— akik a különféle államok rádió-propagandáját vezetik

A frontokon a katonák, otthon a politikusok és államférfiak küzdenek. Nevüket, szerepüket, a hadvezérek életét, a politikusok karrierjét, az államférfiak portréját kevés kivétellel majdnem mindenki ismeri. De kik irányítják az államok, a hadviselő országok névtelen propagandáját? Ezt vajmi nehéz megmondni, mert ezekről a dolgokról igen kevés szivárog ki a nyilvánosságra. Nem azért, mintha titok volna, hiszen több-kevesebb utánjárással meg lehet szerezni az adatokat, hanem azért, mivel maguk a propagandavezérek sem szeretik a nagy nyilvánosságot, s azt akarják, hogy mindazt, amiről jónak látják elmondani véleményüket és felfogásukat, úgy vegyék, mint magának az országnak az általános véleményét.

Az alábbiakban néhány érdekes, legújabb adatot ismeretünk a három nagy hadviselő fél: Anglia, Németország és Franciaország rádiópropagandájának irányítóiról. Ismeretjük: mindazt, amit megintunk, nyilvánvaló, csak legfeljebb eddig még nem került nagy részleteiben nyilvánosságra.

A legnagyobb titokzatosság angol viszonylatban honol. Azt akarják, hogy propagandájuk személytelenül érvényesüljön, csak legfőbb irányítóját állítják a napfényre. A jelenlegi angol tájékoztató miniszter, aki elődjénél, MacMillannél sokkal erősebben befolyik a propaganda alakításába, Sir John Reith. Hogy honnan szedték MacMillan, ma is rejtély, amikor már egy hónapja csaknem, hogy minden nagyobb részvét nélkül megbukott. Soha nem volt szakmabeli, azejtől a külügyminisztériumban dolgozott — a gazdasági osztályon, azután egy nagy újságvállalat igazgatósági tagja lett. Kétszáz ember volt, regefezen támadták alatta az információs minisztériumot. Még szerencse, hogy a rádióval olyan kiváló ember volt, mint Mr. Harrison, aki ötletesen és ügyesen intézte a propaganda ügyeit, mert MacMillan még több bakot lőtt volna. Utóda, Sir John Reith mindenképpen megfelelő ember; amióta ő van a propagandaminisztérium élén, a rádió aktivitása is nagyobb, bátrabb és lendületesebb.

Reith kitűnően ért a propagandához és a szervezéséhez. Jó sok élettapasztalatot is szerzett, azután meghívták a BBC, a British Broadcasting Co. az angol rádiótársaság vezérigazgatójának. Ő hozta rendbe és szervezte újjá ezt a hatalmas intézményt, majd, mikor már a rádió jól működött, az angol polgári légiforgalom megszervezését bízta rá. Reith személyesen irányítja a rádiopropagandát, amely neki mindig szívügye volt. Számos jól ismert újságíró gyűjtött maga köré s ezekkel dolgozik. Az emigráns német újságírók közül is sokat foglalkoztat. Hatalmas szerkesztőség dolgozik a németek felé irányuló propagandában: naponta öt alkalommal fordulnak német nyelven a birolaimi közönséghez. Ezenkívül az összes művelt nyelveken örtenek hirdás. A magyar nyelvű híreket tudomásom szerint Ráskay László magyar lapudósító, vagy Köröndi Ferenc, a "Budapesti Kaland" írója mondja be és fordítja.

A németek nem burkojják ilyen titokzatosságba és mesterséges ködbe az irányító főszereplőket. Ugy vélik, nincs is rá szükségük. Nem titok, hogy a német Rundfunk legfőbb vezetője maga Göbbels dr. propagandügyi miniszter, Göbbels irányításával, tanácsaival közvetlenül is befolyik a német részről folyó éterháború minden fontosabb mozzanatába. Amikor nagy eseményekről van szó, nemritkán maga is a mikrofon elé áll, hogy izekre szedje az ellenfél állításait és cáfolatát. Ilyen emlékeztetés rádiópárban volt legutóbb a Knickerbocker-ügyben, amikor az éteren át miniszterek mérték össze erejüket és tudásukat a Rajnán innen és a La Manche-csatornán túl.

Nem titok az sem, hogy a német rádió propaganda-főnöke Hans Fritzsche miniszteri tanácsos, a kitűnő német újságíró, Göbbels dr. jobbkeze. Ő a birodalmi miniszter után a legfőbb és legtehetségesebb "dallamvezetője" a német rádióharcnak s egyúttal kiváló vívója is. Naponta kétszer szellemes összefoglalásokban ismertet a napi eseményeket, nemritkán igen éles formában s okos, ügyes, csattanó megjegyzéseket fűz a hadi és diplomáciai helyzet fejleményeihez. Kitűnően tájéko-

zott minden ügyben s minden vádra, évrre, eljén-évrre megvan a csattanó riposztja. Remekül beszél franciául s már hónapok óta éles étercsata dúl közte és francia kollégia, Pascal Copeau között.

Egyes verziók szerint egy éve, mások szerint csupán a háború kezdete óta működik jelenlegi beosztásában. Annakidején Hugenberg, az ismert, azóta elhunyt nacionalista nagyiparos lapkon-szernjénél, a Telegrafen Unionnál működött: vezető állást töltött be, főszerkesztője volt az egyik nagy vidéki lapnak. Ezt francia és angol részről több-izben szemére is vetik s bizonyos következtetéseket fűznek akkori és jelenlegi magatartásához. Aránylag fiatal ember, nemrég mult negyvenesztendő. Egyike a Harmadik Birodalom legjobb koponyáinak. Különösképpen kiépítette a franciák felé menő propagandát, minthogy jelenleg azt tartják a legfontosabb feladatnak, hogy a franciákat meggyőzzék. Külön hatalmas osztály dolgozik ebben az irányban, egész szerkesztőség, köztük több francia újságíróval. Naponta hatszor, Stuttgart, Köln, Saarbrücken és Leipzig hullámhosszán ontják a hírt és propagandaanyagot minden elképzelhető formában és műfajban.

Külügyi vonatkozásban Karl Bömer, a német propaganda- és népfelvilágosító minisztérium külföldi sajtóosztályának a vezetője is a német rádió irányítói közé tartozik.

A franciák is nagy lendülettel szervezték meg propagandájukat, de természetesen még nem érték el mesterüket, a németeket. Szellemes és ügyes az ő propagandájuk is, főként a németek felé. A többi nemzet felé eléggé gyenge adásuk van. Franciaországban nincs propaganda vagy tájékoztató minisztérium, csupán kormánybiztosság, amelynek vezetője Jean Giraudoux, a híres pacifista regény- és esszéíró. Ezt a kormánybiztosságot a háború kitörése előtti napokban állították fel Giraudoux kinevezése augusztus 28-án jelent meg a francia hivatalos lapban. Giraudoux természetesen inkább csak a főbb direktívákat adja, az irányítás és a tulajdonképpeni vezetés Pascal Copeau-nak, ennek a szellemes és ügyes újságírónak a kezében van. Valószínűleg egy propagandaminiszter veszett el benne, de lehet, hogy még lesz is belőle, ha Giraudoux lemond. (Nemrég jött is hír lemondásáról, de ezt a hírt megcáfolhatom, a neves író továbbra is megőrizte posztját.)

Monsieur Copeau fiatal ember, nagy adag humorérzékkel és fordulatosággal. Hosszabb ideig volt Németországban az egyik francia nagylap tudósítója s ez a kiejtésén is meglatátszik. Enyhe berlini akcentussal beszél s még a "h" betűt is ki tudja mondani. Copeau mestéri csevegő s eszténként leadott politikai, illetve külpolitikai csevegése mindig nagy hallgatóságot vonzanak. A más nyelvű adásokról bizony nem nagyon lehet ezt mondani: az angol nyelvű száraz és élettelen, a magyar nyelvűekből hiányzik a gondosság és az alaposág. Ugy tudom, Varga Albert, egy már régóta Párisban élő, magyar festőművész olvassa be ezeket a híreket. Hogy ő is fordítja-e, azt még nem sikerült megmondanom. (C-r)

Öt hónapig tartotta a román birkózóbajnok hazautazása a német Varsóból és az orosz Lembergől

Bucurestiből jelentik: Csütörtökön kisérték a fővárosi rendőrségre a román-orosz határról Jean Chirtop ismert román birkózóbajnokot, aki öt hónapig élt a német, majd orosz csapatok által megszállt Lengyelországban. A birkózót Radom városába, szerződötték egy cirkuszba és amikor kitört a német-lengyel háború, Lembergbe ment és ott lépett fel, majd amikor az események már véresebbre fordultak, a cirkusz megszüntette működését. A román birkózó Lembergől Varsóba tette át székhelyét, hazautazni már nem tudott, majd amikor Varsó ostroma befejeződött és a németek bevonultak, ismét Lembergbe ment. Ahogy megérkezett Lembergbe,

T. Sidorovici lelkes fogadtatása Rómában

Kihallgatáson XII. Pius pápánál

Róma. (Rador). Mutti, a fascista párt főtitkára Sidorovici és felesége tisztelőre diszkrét adott a Barberini palotában. Az ebédén részt vettek az udvarhoz közelálló előkelőségek, a kormány és a fascista párt több képviselője és az előkelő római társaság számos tagja. Az ebédén több felkösztönt hangzott el és a zenekar a román és az olasz himnusz, valamint a Giovinezza játszott. Ebéd után filmet mutattak be, amely az ország örök életéről, nemzeti táncokról készült, továbbá Öfelsége II. Carol királyt és Mihai vajdát bemutatta.

Bossi római román követ pénteken este bankettet rendezett Ettore Mutti, a fascista párt főtitkára tiszteletére. A banketten megjelent Teofil Sidorovici kívül Tasinari földművelésügyi, Pavolini népnevelésügyi miniszter és még számos előkelőség.

Az olasz lapok hatalmas cikkekben foglalkoznak Sidorovici Teofil római látogatásával és hangsúlyozzák azt a barátságos és hosszantartó megbeszélést, amelyet a fascista párt főtitkárával folytatott. Számos fényképfelvételek közölnek a lapok az országfőparancsnokról és a román delegációról. Cikkekben kiemelik a román sajtó meleg hangját és azt a jó viszonyt, ami a két ország között fennáll. Lefordították olasz nyelvre a Timpul és az Universul erre vonatkozó cikkeit is. A Tribuna első oldalán közli Guido Puccio cikkét, amelynek ez a címe: "Románia megújodik a fascizmus útján". Sidorovici intervjút adott Puccionak, amely a következőképpen hangzik:

— Miként Önök is tudják, nálunk új alkotmányt vezetnek be, amely az állam és nemzet életének megújodását hozta magával. Egyetlen politikai pártunk van, testületi alapon állunk, megvan a "Munka és jövedelm" szervezeti, amely az olasz "Dopo lavoro"-hoz hasonló, egyszóval autoritáson kormányzatunk van. Mindezekben nagy szerepet játszott az olasz befolyás, de különben is a befolyás észlelhető egész Európában, sőt az egész világon, különösen, ami a fiatalság nevelését illeti.

A Corriere della Sera "Az olasz-román barátság európai szükségessége" címen leközli az Universul, a Timpul és a Romanja cikkeit.

XII. Pius pápa szombaton délelőtt kihallgatáson fogadta Sidorovici Teofil Országfőparancsnokot. A kihallgatás a trónteremben folyt le. Sidorovici latinnyelvű üdvözlőbeszédet mondott, amelyre a pápa válaszolt és megköszönve a jókívánságokat Románia fellődésére kérte az Isten áldását.

elkövetett mindent, hogy tovább utazhasson Csernovitz felé, de a bevonult orosz katonaságtól sehogyan sem sikerült ezt az engedélyt megkapnia, mert azt mondták az orosz hatóságok, hogy a kiewi hadtestparancsnokság engedélye szükséges a hazautazáshoz. Amikor már semmisen sem sikerült, elhatározta, hogy átszökik a határon. A Kárpátokban azonban az orosz határőrök elfogták. Öt hónapig tartott, amíg helyzete tisztázódott és az orosz hatóságok megengedték, hogy átadják a birkózót a román határőrségnek.

Jean Chirtop az első román állampolgár, aki az oroszok által megszállt Lengyelországból hazatért.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Szigonyca: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre ... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre ... 420 „ || Egy hónapra 70 „

A sietához

Hová sietsz? Megállj! Hallgasd szavam:
Az utnak egyszer ugylis vége lesz.
S a cél mindig egyformán messze van.

Miért hát a nagy sietség. Vagy talán
versenyre kelsz koroddal
egy nagy pusztulás korának hajnalán?

Egyszer majd számon kéred önmagad,
hogy nem álltál száz küzdelem helyett
csendben, virágzó almák alatt.

Nem néztél tűnő záport, amíg lehullt,
s nem fordítottad nap felé az arcod,
semmittevőn, lustán és boldogul...

Igy. perceké zuzott időd míg halad,
ugy tűnik, mintha ezer évet élneél
rövid fél-emberéleted alatt.

Vigyázz! Később majd mindez fájni fog.
Utólrának a lassu boldogok,
S minden küzdelem a semmibe vész...

Állj meg egy percre hát és figyeld szavam:
A Cél mindig egyformán messze van,
s az Utak egyszer ugylis vége lesz.

GOLGA

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 10.00
és fél, London 17.66, Newyork 446.00, Brüsszel
75.10, Mianco 22.52, Amszterdam 236.80, Berlin
178.75, Szófia 5.50, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.35.

— GYÁSZISTENTISZTELET BUCURESTI-
BEN POP C. STEFAN EMLÉKÉRE. Bucuresti-
ből jelentik. Tegnap a görög katolikus székesegyházban gyászistentisztelet volt az elhunyt Stefan Cicio Pop emlékére. A gyászistentiszteleten a család tagjai és az elhunyt számos barátja vettek részt.

— GEORGES DUHAMEL MISSZIÓJA JUGOSZLAVIABAN. Belgrád. (Rador). Georges Duhamel ismert író és a Francia Akadémia tagja a belgrádi francia követ meghívására hétfőn a jugoszláv fővárosba érkezik. Réazvesz a „Francia Ház” ünnepélyes felavatásán, majd pedig Zágrába utazik és ott több előadást tart.

— Német birodalmi kintetés a magyarországi sajtótöröknök. Budapestről jelentik: Hitler birodalmi vezér és kancellár v. Turchányi László dr. miniszteri osztályfőnöknek, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjének a Sas-rend első osztályát a csillaggal, Duin Elek helyettes vezetőnek a Sas-rend első osztályát adományozta.

— ÖNGYILKOSSÁGOT KÖVETETT EL DANIA LEGGAZDAGABB IPARMAGNÁSA ÉS FELESÉGE. Koppenhága. Dánia egyik leggazdagabb iparmagnása Kirk, szombatira virradó éjjel lakásán feleségével együtt agyonlőtte magát. Reggel mindkettőjüket holtan találták. A kevés öngyilkosság háttere ismeretlen, anyagi okok nem játszottak közre, mert az iparmagnás sokmilliósva. gyona biztos vállalatokban van elhelyezve.

— Ócskavaskészletek bejelentése. Részletesen beszámolt az Aradi Közlöny az ócskavaskészítés és az ezzel kapcsolatos miniszteri rendelkezésekről. Ismeretes, hogy mindazok, akik 200 kilogramm ócskavasnál többet rendelkeznek, írásos nyilatkozatot kötelesek beadni a törvény által előírt rendelkezések alapján. Az első ilyen írásos jelentést a törvény megjelenésétől számított 15 napon belül, tehát február 22-ig kell az illetékes hatóságokhoz eljuttatni. Aradon az írásos jelentést a városházán működő MONT-irodához kell beadni. A jelentés bélyegmentes. A jövőben az írásos jelentéseket minden hó tizedikéig kell benyújtani. A törvény szigorú büntetéssel sújtja azokat, akik az írásos jelentéseket elmulasztják beadni, vagy abban a valóságnak meg nem felelő adatokat közölnek.

— Rendelet a pilóták egyenruhájáról. A légügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint azok a pilóták, akik szabályos pilótaigazolvánnyal rendelkeznek, a repülőtereken egyenruhát kötelesek viselni. Az egyenruha részletes leírását a Monitorul Oficial február 14-iki száma közli.

DIANA

fájdalmas izületekre és izomra.

— UJ TŰZIFÁRAK ARADON. Aradváros vezetőse szombaton új tűzifaárakat állapított meg. Az új rendelkezés következtében az elsőosztályú bükkfűrés árát száz kilónként a fátalapon száz, házhoz szállítva 105 lei. A másodosztályú (a árát 96, illetve 101 leire maximálták. Az elsőosztályú cser. vagy gyertyánfűrés fátalapon 103, házhoz szállítva 110 lei. másodosztályú 98, illetve 103 lei. Az aprításért métermázsánként 4 lei számítható lei. Az új árak vasárnap, 18-án lépnek életbe.

Új személyazonossági igazolványhoz lényképek:

Stojkovits fényképésznél

Avram Iancu-ter 16 szám.

— MEGOPERÁLTAK RAVASZ LÁSZLÓ BUDAPESTI REFORMATUS PÜSPÖKÖT. Budapest. Ravasz László budapesti református püspök tegnap délután hirtelen rosszul lett. Beszállították a Fásor-szanaszatóriumba és ott nyomban vakbél műtétet hajtottak végre. A műtét jól sikerült.

Mai nő

Egy Elsenneda nevű fiatal spanyol nő különös foglalkozást választott: felesapott torreadornak. Mint első és egyetlen női torreador, nagyon jól keres, a bikaviadalok ellenzői azonban érvül használják fel szereplését a bikaviadalok teljes megszüntetése mellett.

*

Holland adoma: A tengeren elsüllyed egy személyszállító hajó. A két füstölő kéményt éppen elnyelik a hullámok. Egy hajótörött fiatal hölgy, gerendába kapaszkodva, felsikolt: „Oh, Istenem! Az új nuderessedobozom és a „küröm most süllyed a tenger fenekére...”

— SELYEMHERNYÓKAT OSZTANAK SZÉT A TANÍTÓK KÖZÖTT. Bucurestiből jelentik: A „Casa Scoalelor” a selyemhernyó tenyésztés fokozása érdekében elhatározta, hogy mint eddig, úgy ebben az évben is selyemhernyókat oszt szét azok között a tanítók között, akik foglalkozni akarnak a selyemhernyó-tenyésztéssel. Az igénylési kéreéseket legkésőbb március 15-ig kell beküldeni a „Casa Scolalelor”-hoz.

— Elfogták Zinnerék betörőjét. Az aradi rendőrség detektívjei elfogták Stoikovits Savetát nagylaki cigányasszonyt, aki Zinner Vilmos aradi órás üzletében pénteken délelőtt 11 ezer leitu lopott el Dan József iratosi gazdálkodó feleségének zsebéből. A tolvaj cigányasszony ellen megindult az eljárás.

Rövidlátó

— Husvétli találások?
— Nem. bélyeggyűjtők, akik egy ritka bélyegvet vizsgálnak.

— Mi a menyasszony első gondolja? Erre a kérdésre a válasz egyszerű: a menyasszony első gondolja — a kelengye meelőbbi beszerzése. A kelengyevásárlás viszont a mai nehéz időkben elég súlyos probléma és gyakran szinte megoldhatatlannak látszik. Már többször említettük, hogy a népszerű MOTIU-divatáruház a „fehér hónap”-akció keretében éppen ezt a kérdést igyekszik megoldani oly módon, hogy a kelengyét a régi beszerzés folytán a körülményekhez képest feltűnően olcsó áron árulja. Egészen érthető tehát, hogy ezt az akciót állandó érdeklődés kíséri és a vevők sürü tömege nap-nap után keresi fel az ismert népszerű áruházat.

Vasárnap döntenek Bucurestiben

a NUF aradi vezetőinek kinevezéséről

A NUF országos elnöksége vasárnap tárgyalja Bucurestiben a vármegyei és városi titkárok kinevezésére vonatkozó előterjesztéseket. Bucuresti-i telefonértesítés alapján szombaton utazott Bucurestibe Birtolon Aurel szenátor, továbbá Cotioiu Romulus dr., volt képviselő és polgármester. Hír szerint Birtolon szenátort az aradmegyei Cotioiu dr.-t pedig az aradvárosi. NUF-elnökség betöltésére kérték fel.

— Indiszktrét rádióleadó. New Jersey állam rendőrhivatalai, amelyek egytől-egyig rövidhullámú rádióleadó állomással vannak felszerelve, különös „műsor-számnak” voltak fiitlanul a minap. Hajnali 3 óra felé a rövidhullámú rádióleadóállomásokon egyszerre csak szokatlan beszélgetés csendült fel: egy szerelmes pár bizalmas suitogása, majd forró csókok csattanása hallatszott a rádió. A rendőrtisztviselők a fejuiket csóválták, a rádiók eddig ugyanis csak közörségeket és személyleírásokat sugároztak szét az éterbe. Kiderült, hogy egy fiatal rendőrtisztviselő a tábizott autóval, amelyen rövidhullámú leadó is volt, élszakai kirándulásra ment a barátjával és elfelejtette elzárni a leadóállomást. A fiatal rendőrtisztviselő meg volt lepve, amikor másnap meglehetősen barátságatlanul fogadta a főnöke s büntetésül Alaszakába helyeztette át.

— SZÜNETELNEK A LÉGVÉDELMI ELŐADÁSOK. A városházán működő MONT-hivatal közli, hogy február 19. és 26-ika között szünetelnek a légvédelmi előadások. A légvédelmi előadásorozat február 26-án, hétfőn veszi kezdetét az eredeti program szerint.

— Halálozás. Bányay István, volt ACSEV-vonat-vezető hosszas szenvedés után, 67 éves korában pénteken este elhunyt. Bányay Istvánban a református egyház egyik buzgó tagját veszítette el. Gyászolja halálát: özvegye és leánya. Temetése ma, vasárnap délután 5 órakor lesz a református egyház szertartásai szerint a Felsőtemető halottasházából.

— Dr. Berthe Nándor a Kőlcsey Életiskolában szerdán este 9 órakor időszerű tárgyról tart előadást. Azt a hősi küzdelmet, melyet a maroknyi finn nép halálmeben haláltmegvető bátorsággal folytat, lélegeztet visszafelé figyeli világsszerte az emberiség. Akik eddig csak arra emlékeztek iskolai tanulmányaikból, hogy a finnek az „ezer tó” földje és a „Kalevala” az ő hősi époszuk, most nap-nap után pótolják és bővíti ismereteiket erről a lélekszámban kicsiny, de műveltségben nagy népről. Ehhez az időszerű szellemi munkához ad majd értékes segítséget Berthe Nándor dr. a római katolikus főgimnázium magyar irodalomtanára, aki „A magyar—finn rokonság” tudományos anyagának kifejtésében áttekinthető képet fog rajzolni a finnek nemzeti múltjáról, népköltészetükről, modern irodalmukról és társadalmi viszonyaikról. A Kőlcsey Életiskola ezzel a tudományos előadással is szolgálja azt a hivatását, melyet a mai élet ró rá. Az előadások helyiségeiül szolgáló kis terem a közművelődési palotában még ebben az északsarki hidegben is jól fűtött, tehát nyugodtan fölkereshető. Szabad a bemenetel minden tudáskereső számára.

— Ha nincs étvágya, úgy igyék néhány napon át reggel éhgyomorra félpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ezáltal bélműködése szabályozódik és így egész emésztése rendbejöhét. Kérdezze meg orvosát.

— Széttépték a farkasok egy koporsót szállító szán két utasát. Marosvásárhely. Balauti nyugalmazott marosvásárhelyi őrmestert néhány nappal ezelőtt táviratilag hazahívták a bukovinai Vaslui-megyében lévő szülőfalujába. Balautinak ugyanis meghalt az édesanyja és a rokonság azt akarta, hogy ő is résztvegyen a temetésen. A gyászoló szülői házból hazaott találta két bályját. Koporsóról kellett gondoskodni és ezért Balauti egyik bátyja, aki adófőnök, szánt fogadott, hogy a 8 kilométerre lévő városkából beszeressék a koporsót. A gyászoló család azonban hiába várta haza, sem az adófőnök, sem a fuvaros nem adott életjelet magáról. Egy nappal később gépkocsi állt meg Balautiék háza előtt. Aziránt érdeklődtek, hogy van-e halott a háznál? A gépkocsi utasai ugyanis az uton egy széttört koporsót, egy ember széttépt holttestét és egypár cipőt találtak. Kiderült, hogy a koporsószállítók farkascorda támadta meg. A lovak elragadták a koporsót és a két utas pedig leesett a szánról s mindkettőjüket széttépték az éhes farkasok.

Magyar származású grófnő gróf Csáky István magyar külügy- miniszter menyasszonya

Budapestről jelentik: Néhány nappal ezelőtt a budapesti „Magyarság” nyomán és a Rador utján mi is közöltük azt a hírt, hogy Csáky István gróf magyar külügyminiszter eljegyezte Korinszky Anna Mária osztrák grófnőt.

Most budapesti jelentés megerősíti ezt a hírt azzal, hogy a házasság májusban fog megtörténni. Bár maga a menyasszony osztrák származású, magyar vér is csörgedez ereiben, hiszen nagyapja Szögyen-Marich László, a Monarchia volt berlini követe volt, Somsich Géza grófnak pedig unokahuga.

— Ma, vasárnap tartják meg a református tea-délutánt. Az IKE vasárnap, február 18-án, délután 5 órai kezdettel tartja meg teadélutánját a Református Otthonban (Str. Calvin 3. sz.). Az egyesület szeretettel hívja meg tagjait és az ifjúsági munka iránt érdeklődőket a hangulatosnak ígérkező teadélutánra.

— **FUTBALLMECCS BUDAPESTEN.** Budapest. (Dunapost). A „Gamma FC” leszerződött Tóth II. Lajost, a Taxikok csapatajának középfedezetét. A BEAC pályáról eltakarították a havat és vasárnap délelőtt 11 órakor tartják meg a Gamma FC—Törökvs barátságos labdarúgó mérkőzést.

— **DR. STEINER újból rendel, Terápia szanatórium.**

— Meglagyott a gyntavarsándi országúton. Jávbeszélőn közölték az aradi ügyészséggel, hogy Gyntavarsánd közelében az országúton egy ismeretlen férfi holttestét találták meg az arra haladók. A vizsgálat során kiderült, hogy a halál okát fagyás okozta. A szerencsétlenül járt személyazonosságát még nem sikerült megállapítani.

— **Betörés.** Az elmúlt éjszaka folyamán betörő járt Rezes Péter, Cogălniceanu-ucca 29. szám alatt lakó magántisztviselő lakásában. Az eddig még ismeretlen tettes 50 ezer lei értékű holmit lopott el. A tettes kézrekerítésére megindult a vizsgálat.

Végkiárusításból I. GRÜNBERGER

— **Cigányok az elszaporodott betörések tettesei.** Vasárnap délelőtt, — mint megírtuk — betörők jártak Tatár Miklósné, Stroescu-ucca 21. szám alatti lakásában, ahonnan 34 ezer lei készpénzt loptak el. A rendőrségi nyomozás során kiderült, hogy a betöréses lopást négy ismert cigány-betörő követte el. Ezeket a rendőrség tegnap őrizetbe vette. Kihallgatásuk alkalmával beismerték a terükre rótt bűncselekményét. A zsákmányolt pénzből azonban már csak ezer lejük volt, a többit elköltötték.

— **Epstein Tibor hegedűhangversenye a Zsidó Kulturházban.** Epstein Tibor, a kiváló aradi hegedűművész és hegedűpedagógus folyó hó 20-án, kedden este 9 órai kezdettel hegedűhangversenyt tart a Zsidó Kulturházban. Műsorán a hegedűirodalom technikailag legnehezebb és legszebb művei szerepelnek: Paganini D-dur koncertje, Tartini szonátája, Pugnani preludium és allegroja, Glazunov spanyol szerenádja, továbbá Dvorák, Novacek, Fauré és Achron művei. A zongorakíséretet Prof. Igo Schaten látja el. Mint ismeretes, Epstein Tibor a párisi zeneakadémiát végezte, Jacques Thibaud tanítványaként. Koncertje, előreláthatólag Arad zeneéletének kiemelkedő eseménye lesz.

— **Kutyamarás következtében megveszett és meghalt egy nagykarolyi leány.** Nagykaroly. Megrendítő tragédia történt Nagykarolyban. Néhány nappal ezelőtt Szabó Rozália nagykarolyi leányon a veszettség jelei kezdtek mutatkozni. Azonnal kórházba szállították, de az orvosi segítség későn érkezett. A szerencsétlen leány állapota mind rosszabbra fordult, majd kitört rajta a veszettség. Dührohamokat kapott és öriöngő fájdalmak kínozták. Tört-zuzott maga körül, úgy hogy kényszerzubbonyba kellett bújtatni. A fiatal, alig 20 éves leány végül szerda éjszaka, emberfeletti kínok után kisenvedett. Halála előtt elmondotta, hogy néhány héttel ezelőtt kóbor kutya harapta meg, de ő nem tulajdonított az esetnek fontosságot. Nem is szólt róla senkinek és kezelésre sem jelentkezett. Valószínűleg nem sejtette, hogy a kutya veszett volt és ez okozta a borzalmas tragédiát. A zilahi ügyészség rendelkezése Szabó Rozália holttestét csütörtökön felboncolták s belső szerveit felküldik a kolozsvári megvizsgáló intézetbe.

— 25 ezer lei segélyt küldött az igazságügyminiszter a kolozsvári hadbavonult ügyvédek családjai számára. Kolozsvárról jelentik: Istrate Micescu igazságügyminiszter a miniszterium pénztárából huszezer leit utalt ki, míg magánvagyonából ötezer leit küldött a kolozsvári ügyvédi kamara kötelékébe tartozó hadbavonult ügyvédek családjainak segélyezésére. Az ügyvédi kamara vezetősége köszönetet mondott az igazságügyminiszternek nagylelkű ajándékáért és intézkedett a segélyek kiosztásáról.

Legolcsóbb temetkezési vállalat a
KLUG TESTVÉREK Bul. Reg. Ferdinand 37.
Saját készítmények.
Telefon Arad 14-30. Tel. Ujarad: 20-22

— **A Romániai Magyar Népközösség aradvárosi tagozata felhívja alantit tagjait,** hogy állampolgársági okmányaik átvétele végett azonnal jelentkezzenek irodánkban: Török Julia, Szanda József, Tassv László, Kigyósi Pál, Gödér Julia, özy. Szelesné, Giczi Erzsébet, Fabrik Ernő.

— **Teadélután a Református Otthonban.** Az Ifjúsági Keresztény Egyesület és a Református Leány-szövetség ma, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Református Otthonban (Str. I. Calvin No. 3.) teadélutánt rendez, melyen vendégeket szívesen látnak. Házilasszonyok: Kiss Adél és Turav Anna, házigazdák: Kovács Ferenc és Jung Jenő.

Szakértelem

A humorista ebédet rendel a vendéglőben. Hozzák a levest. A humorista kanálzalni kezdi, aztán így szól:

— Mi ez?
— Ragout-leves — válaszolja készségesen a pincér.
— Ugy látom, zsiráf-ragout leves.
A pincér ekecsodálkozik.
— Miért, kérem?
— Mert csupa nyak.

— **Az „Asociația Generală a Pensionarilor CFR”** aradi fiókja (Bihorulul-ut 11.) értesíti az érdekelt nyugdíjasokat, hogy a február 16-án elhunyt Bánvay István és Szabó Sámuel hátramaradottjainak temetkezési segélyt utalt ki. Bánvay István családtagjai 7700, míg Szabó Sámuel hátramaradottjai 3000 lei segélyben részesülnek.

len- és pamutvásznakai,
asztalneműeket lakásomon árusítom.
I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— **Református szeretet-vendégség Gájban.** A gáji reformátusok vasárnap délután, február 18-án délután fél 4 órai kezdettel rendezik meg szokásos havi szeretet-vendégségüket a gáji Farkas féle vendéglőben (Str. Biserica). A szeretet-vendégségen vendégeket is szívesen látnak.

Weinfeld Rózsi kozmetika
Bul. Regina Maria-ut 18. Telefon: 10-94.

— **Az angol tanulók és a háború.** Londonból jelentik: A büntetések, amelvekkel a lusta és a feladataikat elhanyagoló diákokat sújtják, ugyan azok a világnak majdnem minden részén. Gyakori módja a büntetésnek, hogy bizonyos szöveget százszor, vagy még többször leírtnak a vétkes diákkal. Az etoni kollégium diákjai most arra való hivatkozással, hogy ez a büntetési mód nagy papirpazarlással jár, annak felfüggesztését kérték. Minthogy a nagyobb iskolákban a tanulókat megtanították kötni s külön órákon sálakat, harisnyákat és keztyűket készítenek a hadsereg részére, az iskolai hatóságok felvetették a kérdést, nem lenne-e helyes az írásbeli büntetések helyett a kötés-büntetést bevezetni és ahelyett, hogy a diákok százszor leírtnak valamit, azt rendelnék el nekik, hogy kétszáz szemet kössenek.

Megjelent Bucuresti legujabb
1940. évi
Ipari és Kereskedelmi címtára!
Ara 300 Lei. Rudolf Mosse-kiadás.
Kapható: Rudolf Mosse s. a. arad: fiokjánál,
Bul. Regina Maria 18. (udvarban). Telefon: 10-33.

— **Koszorúmegváltás.** Ábrahám Simon ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára az alantit adományok folytak be: Földes Soma 500 lei, dr. Székely Ferenc 100 lei, Reismann S. 100 lei, Székely Andor 100 lei, dr. Berger és Bildhauer 100 lei, Bing Hugó 100 lei, Kun József 100 lei, Winternitz Jenő 100 lei, Löbl Gyuláné 200 lei, Cirici Aurel 300 lei, Lefkovits Mór 100 lei, Sándor Béla 100 lei, Vidor Tibor 200 lei, Frákl Lulu 100 lei, Kornis Ernő 100 lei, Koch Dániel 100 lei, Dénes Izor 100 lei, Dénes István 100 lei, Szatmári Rezső 100 lei, Lányi Izsó 100 lei.

A BÁLOZO ARAD

A görögkatolikus nőegylet táncestélye

Szombaton este a Közponi Szálloda összes termeiben tartották meg a görögkatolikus hölgyek táncestélyét, amely ez alkalommal is a legnagyobb erkölcsi és anyagi siker jegyében folyt le. A hangulatos mulatság megrendezéséért a következő hölgyeket illeti a legmelegebb elismerés: Dr. Cicio Pop Stefanné, Popa Iosifné, dr. Albon Iosifné, dr. Hatjegan Iulioné, dr. Vicas Iulioné, dr. Pop Alexandruné, Grozescu Tiberioné, dr. Pascu Silviuné, Riscuța Moisené, Filip George-né, dr. Craznic Eugenné, Petica Maxané, Ducané munkálkodtak a jótékony cél érdekében. A görögkatolikus táncestélyen megjelent Vlad Alexandru tábornok poigármester, dr. Bejan Romulus alpolgármester és Riscuța Moise alpolgármester és még számosan a város román társadalmának előkelőségei közül. A kitünően sikerült mulatságon remekül felszerelt fajaőző és tombolajáték várta a vendégeket. A tánc, amelyhez a zenét a 93-as gyalogezred zenekara szolgáltatta, a kora reggel 6 óráig tartott.

Az aradi magántisztviselők táncos tea

Az aradi Magántisztviselők Céhe szombaton este saját, ujonnan berendezett helyiségében tartotta meg a hangversennyel egybekötött teastélyét, amely a legremekebb hangulatba csak a kora hajnali órákban fejeződött be. A teastély közönségét remekül összehúzó hangverseny műsorról szórakoztatták: Stanca Ciuhandu énekszáma, a „Rip van Winkle” nyitotta meg az estély műsorát, amelynek minden számát a közönség meleg tapsal jutalmazott. Kiss Adél zongoraszám: Grieg: „Zug der Zwerge” aratott ugyancsak nagy sikert, majd Fibinger G. Osta J. Koll R. és Doka L. vonósnyegyes kiváló technikával és mély átérzéssel Csajkovszky: „Andante”-jét adta elő. A műsor első felét Stanca Ciuhandu „Che faro senza Euridice” dallal fejezte be. A közönség meleg ünneplésben részesítette a ragyogó megjelenésű, a kedves lírai szopránhangú, műkedvelő művésznőt.

A műsor második felében M. Albon és M. Sárbit négykezes zongorajátéka keltett mély elismerést. Boileau: „Bagdadi kalifa”-ja, majd Grieg: „Peer Gynt” (Súta I.) előadásával arattak nagy sikert. Ezután léptek az emelvényre a Ciuhandu-nővérek, akik Mozart: Figaro-jából annyi bájjal énekeltek a duettet, hogy a közönség lelkes tapsára és tetszésnyilvánítására meg kellett ismételnök a műsorizámot. A két szép, fiatal énekesnőt műkedvelő szereplésük alkalmával virágokkal halmozták el. A műsor utolsó száma a vonósnyegyes által előadott Mozart: „Kleine Nachtmusik”-ja volt, amely művészi előadás után a közönség melegebb ünnepléssel a kvartett tagjait.

A műsor befejezése után megkezdődött a családi hangulatu mulatság és a tánc s csak a késő hajnali órákban hangzottak el a kitünő jazzmuzsika utolsó akkordjai...

Visszaköveteli Temesvár városa a vasutigazgatóság új épülete részére adományozott telket

Temesvári munkatársunktól: Temesvár városa még a háború előtt a Belváros szívében nagy telket adományozott a vasútnak, kerületi igazgatósági székház építésére. A háború után a telkek a román államvasút tulajdonába mentek át, amely azonban mindeddig még nem építette meg a székházát. A város erre visszakövetelte a telket és kereset adott be a törvényszékhez. A tegnapi tárgyaláson a vasút jogi képviselője kifejtette, hogy az építkezést a rossz gazdasági viszonyok miatt nem véghezvük, de mihielyt lehetséges lesz, az igazgatósági székház megépül. A törvényszék erre a várost keresetével elutasította.

— **Akinek a vérnyomása magas és szívműködése rendetlen,** úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székélést, ha reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Kérdezze meg orvosát.

— Kathleen Norris az Új Idők egyik legnagyobb sikert aratott regényét, a „Szépasszony lánya”-t írta. Ennek a regénynek problémái minden mai asszony érdeklődését felkeltette. Díjtalan mutatóvényszámot bárkinek küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 16. Előfizetési díja negyedévre 200 lei.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK: VASÁRNAP:

HAJÓS gyógyosztár, Bulev. Regina Maria 8.
KAIN gyógyosztár, Calea Banatului 1.
NIEDERMAYER gyógyosztár, Str. Gojdu.

HÉTFŐ:

WEISZ gyógyosztár, Piața Avram Iancu 12
JANKA gyógyosztár, Bulev. Reg. Ferdinand.
Dr. DICK gyógyosztár, Str. Mărăsești 1.

február 24-én

SEEMLESÜTVE
ESZTI IZGAT
MO IRÁNI DE
MNP ARA BOR
IGÉR V MANN
R TELEFON I
ERED R BANT
VÁR FÉK NÉP
AB RASOL MA
LITER HALÁL
ORNAMENTIKA

Babai József:

És mégis...

Nem akarok én szomorítani senkit, hiszen mindenki tisztában van vele, hogy ez a leírhatatlanul nehezen közeledő tavasz nem ígérkezik a boldog virágzás tavaszának. Megszámlálhatatlan kilométerek páralejtéin százezrek néznek egymással farkasszemet, azt várják csupán, hogy eltakarodjék a hó és a lég s kotródjék tova az itt-ott még mindig dermesztő hideg, akkor aztán hajrá, gyerünk egymásnak, ágyúval, szuronyval, tankkal repülőgéppel, gázzal, gépfegyverrel, aknavetővel, lángszóróval, vyalog, vonaton, lóháton, biciklin, hajón, földön, vízalatt, föld alatt és levegőben, hogy pokollá váljék Európa és akár a Jüszál, olyan sűrűn heverjenek egymás mellett a halottak, akiknek legtöbb esetben még arra sem volt idejük, hogy lelküket az Ur kezébe ajánlják...

Tegnap megfigyeltünk egy furcsa kis ember, aki még akkor se volt a világ sorával megelőzve, amikor „béke” pihent rajta.

A lakásommal szemben nagy, négyszög alakú most már a város piszkától megszürkült felek terpeszkedik. Hóaplan sáros és beette a levegő egyre hulló szénpóra. Tiszta csha kellene rá...

A furcsa kis ember odaállt az ablakhoz, megrázta az öklét és így méltatlankodott:

— Jaj, de utállak már, te sötét, rideg, himasz tél, te, hogy az ember egy lépést se tehet rajta, a szobának, utálom a makacs havadat, a napokként jelentkező locs-pocsodat, a kalucsnikényszert a használatlan utaidat, ami miatt nem lehet szemet és fát szállítani, a reggeltől estig terpeszkedő ködösségedet, túl az isten verjen meg eridj már, pusztuli már, megőrülök istszok uralmadtól.

Hát hisz voltaképpen igaz van az én kis diós emberemnek. Konok és dermesztő egyhanguságával összekuszálja az idegeket ez a már joggal megutált időjárás. Valamikor, békés indulatú képeslapok enyhé versek és a gyermekek számára készült „mellékletek” úgy állalták Téli Apót, olyan fehér szeretettel, akkora havas szakállal, hogy gyönyörködve néztük. Szánkó csilingelt a messzi utakon, a Halifax-korcsolyára úgy néztünk este, lefekvés előtt, mint a fölhan legédesebb ígéretére. Az iskolai dolgozatnak Párisban énn úgy, mint Szilfamor közszélgő segélyezett polgári iskolájában ez volt a címe: A tél örömei... A vadászok szerették... A kereskedők szerették, mert úgy töltött a ródll és a Halifax, akár a cukor. A domboldalak nevezték a hó alatt, nevezték a testükön lesuhanó gverekszánokat s egy-egy fagyott vakondtúrásokkal felborogatták a bepólyált anróncpet. Az erdők küldték a bükköt, gyertyánt, tölgyet, hogy a cserénykályhák duruzsolhassanak. Az iskolai dolgozatok egytől-egyig „kifinó”-ok voltak, hiszen ki ne tudta volna vidáman és hangulatosan leírni a „Téli örömei”-t.

Isten tudja, mi van a világgal.

Európára olyan vad tél szakadt ezidén, hogy befagyott a lélegzete Stockholmnek épp úgy mint Belgrádnak. Itt is oly makacs, megunt, örökkétartónak ígérkező ez a hóbuckás világ, hogy az ember gyűlölettel néz ki reggel az ablakon. A jelzők diühödt és megel röködnek a piszkoskodó hóra s az ólomszürke fellegekre.

Igy áll az ablakomnál ez a kis ember és ni, szemében a reménytelenség tekintete, rájja a körmeit és körömszegélyt szaggató fogal közül most már szilap sirva hullik ki a szó:

— Hóvirág... hol kése!... hóvirág...

Csittom és arra kérem, legyen türelmes. Pár nap csupán és kibukik a hó alól a tavasz első virága is. Milyen csodálatosan különös változás.

Ez a szó: virág, hóvirág, virág egyszerbe helyezi a hangulatunkat. Nincs hatalom, amely meghozza szabbitsa utált, szén, és jagondos, tojásdrágító nyitgödet, te megutált tél, akiről sehol sem irnak már iskolai feladatokat... Talán már ott zöldül csöppnyi, kicsi, édeshegyi feje a hóvirágnak, ott, a hegyvidalon, a kertallában, mezőszélen, erdőszegélyen az ígért zsenge virágának, jaj, talán már holnapután megtelepnek a rendőr elől futkosó asszonyok kosarukban a hóvirágcsokrokkal, talán már holnap találkoznak velük az autobuszmegállónál és halljuk a szavukat, ahogy kissé rekedtkesen, kifagyott hangszálakkal klabálják a füllükbe:

— Hóvirágot tessék... hóvirágot tessék...

És akkor mehetsz, Tél, összes örömeiddel együtt, akkor már hiába ásitózol uccáinkon és hiába meregeted ránk ronda buckáid pocsolyszemeit. Ión a zsenge, gyenge, fehér kicsi szírom, idegen illattalan izenet az anyaföld visszatérő melegéből, Ión a hóvirág és te mehetsz a didergésséddel, fogcsikorgatásaiddal együtt oda, ahonnan jöttél...

És mégis...

(Látogatóm, a furcsa kis ember elment. Egyedül maradtam Beszélhetek...)

És mégis...

*

És mégis, én mégis megsiratlak Téged, konok, kegyetlen, madarat fagyasztó, utakat elzáró árdragító, felkűldözéseket adó, hódunyhás, vihar szeles, folyamokat bekérgező, „rettenetes” Tél... Én mégis ide állok az ablakomhoz, elhuzom a tüggönyt, hogy jobban éssám szürke egedet és, igen, megsiratlak, te diderítő öreg... Örülök szívű hírnöködnek, a Hóvirágnak, te fájdalom, hogy eltávozott...

Pedig március Ión, édesen bolond, melegecske zellőivel, Ibolyák illata közeledik, kék ég, napfény és amberségos esték... Szerelmek bolondos bizsergése

Asszonyok a nagy politikában

A nyugati szövetségesek sajtója fulzott jelentőséget tulajdonít az Unity Mitford nevű angol lady-nak, akiről köz tudomásu, hogy az egyetlen volt, akire Németország vezére, Hitler hallgatni szokott.

A Marianne című lap az Unity Mitfordnak tulajdonított befolyásból kiindulva most érdekes páros arcképsorozatot közöl a világtörténelem és világirodalom ama hölgyeiről, akik jó vagy rossz értelemben voltak politikai és művészi nagyságok ösztönző szellemei. Noves Lauran, Petrarca muzsáján kezdi a sort, Petrarca 1327-ben találkozott Avignonban híres ideáljával, akihez egész életén keresztül reménytelen szerelem fűzte a nagy költőt, de aki nélkül Petrarca sohasem lett volna a világirodalom ragyogó csillaga. Noves Laura De Sadehez ment férjhez, nem pedig Petrarcahoz. Férjétől tizenegy gyermeke született és életét a pestis oltotta ki 1348-ban.

Maintenon asszony, a Napkirály híres morganatikus felesége mint Montespan asszony gyermekeinek nevelőnője és Scarron özvegye férközött XIV. Lajos kegyeibe, aki felesége halála után titokban megesküdtött vele. Ettől az időtől kezdve Maintenon asszony teljesen jármába fogta XIV. Lajost, ő választotta ki a király tanácsadóit, mint azt a történelem feljegyezte, igen szerencsétlenül. A nantesi ediktum visszavonásának sugalmazása is Maintenon asszonytól eredt.

A francia forradalom kitöréséig Lyon vidékén Rousseauhoz illő elvonult tanvai életet élt az a Roland asszony, aki nélkül a francia Girondisták mozgalmá el sem képzelhető. 1791-ben ment ez az asszony Párisba, nyitott ott politikai szalont és irányította a girondistákat. Férjéből összeköttetései révén belügyminisztert csinált, de Robespierret már nem sikerült behálózni. A francia forradalomnak ez utóbbi véres alakja 1793-ban lefejeztette.

Notre Dame de Thermidor néven nevezték a francia forradalomban Tallien asszonyt. Tallien Bordeauxban azért szállt szembe az engesztelhetetlen jakobinusokkal, hogy ennek a nőnek aki akkor még Cabarrus Teréz névre hallgatott, — megnyerje tetszését. Tallien fellépése buktatta meg a jakobinu-

sokat és vetett véget a terror uralmának. Tallien nőül vette Cabarrus Terézt, aki később mint Chimay hercegné halt meg, míg maga Tallien 1820-ban a legnagyobb nyomorban fejezte be életét.

Lady Hamilton mint egykori vendégül cseléd kezdte pályafutását. A nápolyi királyi udvarnál akreditált angol követ Hamilton ur vette feleségül. A rendkívül éleszü és szépséges nőnek rövidesen sikerült Mária Karolina nápolyi királynőt teljesen befolyása alá kerítenie, majd Nelson angol admirális szeretett bele és lady Hamiltonnak nem kis része van abban, hogy Nelson örök engesztelhetetlen ellenfelévé vált Napoleonnak.

A nagyhatású nők sorába egy anyós is tartozik. Thiersnek, a nagy francia államférfinek volt Dosne asszony az anyósa. Thiers már negyvenedik évét taposta, amikor még egészen szegény kisvárosi ügyvéd volt. Szegénysége sem akadályozta azonban Dosne asszonyt, hogy leányát háromszázezer frank hozománnyal nőül ne adja hozzá. A házasság kötés napjától kezdve aztán ez az anyós sohasem hagyta el a fiatal házaspárt. Nemcsak háztartásukat igazgatta, hanem ő tartotta korábban Thierst, adminisztrálta utazásait, fogadásait és szólt bele abba, hogy kikkel kössön bizalmasabb barátságot és kikkel ne.

— „Boulanger tábornok úgy halt meg, amint élt: — akár egy hadnagy!” — Clemenceau kiáltott így fel, amikor meghallotta, hogy Boulanger tábornok felesége sirján öngyilkosságot követett el. Felesége tüdősorvadásban halt el és ezt nem tudta elviselni a tábornok.

Boulanger feleségének az volt a szerepe a francia politikában, hogy ő fordította vissza utolsó pillanatban, 1889-ben Boulanger tábornokot, amikor az csapataival meg akarta rohanni a francia kormányt.

A Marianne kisebb és nagyobb jelentőségű hölgyeknek és uraknak mutatja még be arcképeit hasonló vonatkozásokban és látja el magyarázó sorokkal. Hitler és Unity Mitford arcképét azonban minden szöveg nélkül közli egymás mellett.

Ión, titokzatos, borzongások, csókoknak megunt vágya... Megint kibuknak éretten az örök örömet ígérőn a tavasz csillagai.

És én mégis siratlak, torz, rideg, „kegyetlen” Téli apó...

„Szinto le tudnék borulni s kérni téged, ne menj. Valahogy azért bírnak a „szenvedést”, amit okozol...

Mert tudod, mi vár a világra?

Megszikkadnak az utak. Eltakarodnak a fellegek. Holdfénytől remegő szépek lesznek az éjszakák... Elindulnak a vonatok, felolvadnak a tavak, folyók, tengerek jégpáncélja... Nem süppednek csatákba az ágyuk kerekai... A tank is vígan zurul át a füvecskével telenőtt völgyön... A vadászrepülőgének felkísérnek a pilóta lát... A mélységből tisztán válik ki az erdő, a vár, a város, az állások képe... Nem

lesz köd, ami eltakarja őket... Olyan pontosan talál majd célhoz a bomba, ahogy csak akarták... Vigan ke-rekezik a kerékpáros osztag és vígan poroszkál a lo-yasiárór, se hóbucka, se jégdarabok, se dermesztő hideg... Érted, Téli apó? Eltakarodsz és megmozdul a világ... Az egész Európa... Fűtyülnek rád, öreg... Nem fagy be a havaseső a „závázat” réseibe... Kilométereken át tisztán lát az ágyú beállító tűzer szeme... Érted? Tudod már, hogy mit jelent távozásod?

Nos, ezért siratlak...

Isten veled.

Búcsúzik tőleg a francia, az angol, a német, a finn, az orosz katona is. Egyik se gyáva, a hazájáért verekszik valamennyi.

Váljon tavaszunk mártán látható...

Aradi Atlétikai Club története

(15)

Osszeállította és írta:
NAGY IMRE, az AAC alelnöke

A club futballsportját a háborút követő időkben Mittermayer Ödön, majd később Bácskay József irányítják. Kiknek odaadó, lelkes munkája az állászerzés a nehéz évben is eredményes tudott lenni.

Majd később, 1923-ban Csenka Gábor lesz a sportintéző és így a labdarúgás irányítója. Az AAC száma és nagy játékerőit képviselő játékosgárdával rendelkezik. Első csapatunk, mely az alábbi keretből rekrutálódik úgy bajnoki, mint állmérkőzéseken, avagy barátságos meccseken a clubhoz méltó fair játékkal, erős technikai felkészültséggel és lelkesedéssel nemcsak megállja helyét, de ki is tűnik.

Somló József, Horváth József I., Genosy Béla, Plóros Gyula, Pálffy Gyula, Pfeiffer Sándor és László, Czégka Tibor, Répássy Pál, Boros Pál, Baky Károly, Nyíry Mihály, Horváth Árpád, Romváry Gyula, Csapó Mihály, Gombóc István, Szabolcsy János, Sankovics Árpád, Kelly Zsigmond, Kenderessy Nándor, Duifner Béla, Baráth Gyula, Csenka Gábor, Kornis Árpád, Singer Lipót, Kovács János, Bartoli András, dr. Hirsch Elemér, Drescher Manó, Husztig Ferenc, Kolumbán Pál, Török Pál, Halmos Lajos és Kettner Kálmán.

Ez a keret, melyből a kiváló játékosok egész sorát lehetett összeállítani, főleg annak a nagy nevelőmunkának tanubizonyossága, mely mindenkor az AAC célja volt.

Később Groszmuk József igazgató és sportintéző vezeti a labdarúgás ügyeit, melyet majd Heim Gyula választmányi tagnak ad át, ki nagy lelkesedéssel, erős munkával és hozzáértéssel végzi és oldja meg eredményesen igen nehéz, sok dicsőséget hozó, de talán annál több küzdelmet jelentő feladatát.

Később Bartoli András lesz a futballügyek intézője, ki maga mintaképe a lelkiismeretes, kötelességtudó, fegyelmezett, kiváló játékosnak. Azonban tiszta amatőr sportfelfogása, a régi szellemben felnőtt sportember ideális gondolkodása csakhamar összeütközésbe került az új irányzat befolyása alatt álló játékosok véleményével s így inkább átengedte helyét másoknak. Visszavonulásának csak a sport látta kárát.

Egyre súlyosbodik a helyzet a futballsportban. Az egyéb nehézségeken kívül a professzionizmus epidémiájának bacillussai az AAC-ban is kezdik megfertőzni a légkört. Bár az egyes társaságoknál még ugyan nem mutatkozik kialakult formájában a hivatásos-játékos, a mai „profil”, de már a közből bontakozik ki sziluetje. Az AAC erősen tartja állását. Igyekezik minden eszközzel védekezni és az aradi District e célból összehívott értekezletén az AAC erélyesen foglal állást az amatőr-ség mellett. Az AAC által képviselt álláspont az ATE és a többi kisegyesület is támogatja, ugyanígy, hogy a professzionizmus legális bevonulását a labdarúgó sportba sikerült egyelőre levetetni a napirendről.

Ez azonban csak kitolta, de megakadályozni nem tudta a veszedelem elővetelét.

Az AAC is résztvesz a kerületi bajnoki küzdelmekben, váltakozó szerencsével. Erős, lelkes, nagy technikát reprezentáló csapatunkat azonban sokszor a rosszakarát és féltékenység a zöldasztalúak ütik el a győzelemtől.

Nehéz, küzdelmes évek peregnék le. Ennek dacára az AAC nemzetközi mérkőzéseket bonyolít le. 1932-ben a budapesti Vasas, Újpest, majd a Hungária a club vendégei, mely mérkőzéseken eredményesen állja meg helyét.

Ez időben Pálkás Kálmán a szakosztály vezetője. Fáradhatatlan, lelkes munkáját, nagy szaktudását az akkor lebonyolított nagy nemzetközi mérkőzések szép eredményei és a csapat mintaszervi játéka igazolják legjobban.

Az 1932. év nagy fordulatot hozott az ország labdarúgó sportjában. A Román Sportszövetség törvényesítette a professzionizmust és egyben kiírta a nemzeti bajnokságért való küzdelmeket. Az idevonatkozó utasítás minden alkalomtól a két első egyesületet jelöli ki részvételre Aradon mégis a Gloria mellett az AAC van kiszemelve, dacára, hogy a club csak a negyedik helyen áll a bajnoki táblán. Az AAC vezetősége alapos és beható tárgyalás alá veszi az idevonatkozó rendelkezéseket és szabályokat és komoly megfontolás után a választmány úgy dönt, hogy a kitüntető felhívást nem fogadja el, mert előre látta, hogy az a clubot alapjában ingatná meg. Az AAC nem rendelkezik olyan anyagi eszközökkel, melyek egy olyan csapat fenntartásához kellenek, mellyel eredményesen lehetne majd a küzdelmet felvenni.

Temesváron a TAC is résztvesz a nemzeti bajnokságban és Latter, a TAC futballintézője átjön Aradra az AAC-ot rávenni, hogy álljon a küzdelem sorába. Minden rábeszélőképpossége, érvelése hiábavaló, a club nem tér el elhatározásától. Hogy mennyire igazza volt az AAC-nak, bizonyossága, hogy ma már TAC nem létezik. Kénytelen volt egy másik divíziós csapattal játszani.

Nagy kár ezért a szépműtű testvérünkért.

De különben az igazság is az volt, hogy az AMTE legyen a második aradi csapat a nemzeti bajnokságban.

A két divíziós egyesületnek: a Glóriának és az AMTE-nak nagyon kellett felkészülni az ősszel már megkezdődő nagy küzdelmekre. Csapatukat teljesen át kellett szervezni és kiegészíteni. A hivatásos játékosok most már mint törvényes, tényező vonulhattak be

SPORT KÖZLÖNY

A Hakoah teljes gárdával vesz részt az országos bajnoki asztali teniszversenyen

Rekordmezőnyökre van kilátás

Az Országos asztali-tenisz bajnoki verseny február 25, 26, 27 és 28-án kerül lebonyolításra Nagyváradon és az ottani szövetség már megtette a szükséges előkészületeket a nagyszabásúnak ígérkező verseny sima és pontos lebonyolítására.

Az országos asztali-tenisz bajnokság Nagyváradra gyűjti az ország valamennyi ismertebb játékosát és az előjelek szerint a versenyen rekordmezőnyökre van kilátás az egyes versenyszámokban. A nagyváradi játékosokon kívül Kolozsvár, Marosvásárhely, Temesvár, Brassó, Resica és Arad, továbbá Bucuresti kiválóságai rajtolnak az országos bajnoki versenyen, amelyre Aradról a Hakoah tegnap küldötte el a nevezéseket. A Hakoah, amely kitűnő gárdával rendelkezik, 8 versenyzővel vesz részt a nagyváradi baj-

noki versenyen és a következő nevezéseket küldötte meg a szövetséghez:

Férfi egyes I. oszt.: Glanz II., Ponta, Fischer, Jávör, Bernáth.

Férfi egyes II. oszt.: Fischer, Jávör, Bernáth, Galgóczi, Róth.

Férfi egyes III. oszt.: Fischer, Jávör, Bernáth, Galgóczi, Róth.

Csapatversenyben: Glanz II., Ponta, Fischer, Jávör, Bernáth.

Női egyes I. oszt.: Löwy Kató.

Férfi páros I. oszt.: Glanz II.—Fischer. Jávör—Bernáth.

Férfi páros II. oszt.: Bernáth—Jávör.

Vegyespáros I. oszt.: Löwy Kató—Bernáth.

Az aradi versenyzők szombaton, február 24-én utaznak Nagyváradra a bajnoki verseny színhelyére.

A Rapid biztosan tör a bécsi bajnoki cím felé

Bécs. Nagy hidegben játszották le Bécsben a bajnoki mérkőzéseket, amelyek során a vezető Rapid ugyan pontot veszített a Viennával szemben, de két pontot szerzett az Admira—Wacker mérkőzésen, ahol az Admira legyőzte ellenfelét. Ilyenformán a Rapid 3 ponttal vezet és biztosan tör a bajnoki cím felé. A bajnoki táblája így alakult:

1. Rapid	9	6	2	1	34:16	14
2. Wacker	9	5	1	3	30:20	11
3. WSC	8	3	4	1	23:11	10
4. Admira	9	4	2	3	26:26	10
5. Austria	8	4	0	4	22:27	8
6. Vienna	8	3	1	4	17:22	7
7. Am. Fiat	8	2	0	6	22:39	4
8. FC Wien	7	1	0	6	10:23	2

Diák-vívóverseny Aradon

Temesvári kezdeményezésre Arad és Temesvár diák-vívói városközi mérkőzéseket bonyolítanak le, amelyek közül az elsőre február 25-én Aradon kerül sor. A temesvári diákvívók hármas tör- és kard-csapattal jönnek át Aradra, hogy összemérjék pengéiket az aradi diákvívókkal, akik szorgalmasan készülődnek a versenyre. Március első vasárnapján, 3-án az aradi vívók visszautaznak a látogatást s csapataikkal Temesvárra utaznak, hogy a reváns-mérkőzéseket megvívják.

O A Hungária Temesváron és Aradon. A budapesti Hungária csapatát a Ripensia husvétkor vendégül látja és az egyik bucaresti-i sportlap híradása szerint husvét másodnapján a budapesti csapat Aradon fog vendégszerrepelni. Arról is van szó, hogy az Újpest is Erdélybe jön.

O TIZENHÁROM GÓLT LŐTT A VENUS EDZŐMÉRKŐZÉSÉN. A Venus a Snoc—Lafayette csapatával játszott edzőmérkőzést és ezen a Venus máris jó formát igazolt. Tizenhárom gólt lőtt ellenfelének a Venus csatársora és az edzőmeccs 13:1 (8:0) eredménnyel zárult. A Venus góliain Ploesteanu (3), Humis (3), Orza (3), Bodola (2), és Iordache (2) osztozkodtak. A Venus egyébként legjobb csapatával, a következő összeállításban állt ki: David — Sfera, Negrescu — Demetrovici, Juhász, Lupas, — Orza, Ploesteanu, Humis, Bodola, Iordache.

O BUDAPESTEN a bajnoki forduló következőjében több barátságos mérkőzést bonyolítanak le. Ezek közül a fontosabb mérkőzések: Elektromos—Ferencváros, Gamma—Törökvis, Kispes—Lampart, Gamma B)—Ganz, Újpest vegyes—Testvériség, Újpest vegyes—BLK.

O URUGUAY A DÉLAMERIKAI BAJNOK. Minden évben megrendezik a délamerikai államok úgynevezett „házi-bajnokságait”. Az 1939. évben Uruguay nyerte ezt a bajnokságot és a sorrend a következő: 1. Uruguay, 2. Argentína, 3. Brazília, 4. Chile, 5. Peru, 6. Paraguay.

a sportéletbe. Megkezdődött a jobb játékosok, hogy magunkat futballnyelven fejezzük ki, „elszókázása”. A havi fizetés, prémiumok és egyéb kedvezmények a játékosok amúgyis nehéz életviszonyai közepette na-

O Győzött Svájcban a magyar légkorongcsapat. A Svájcban portyázó magyar légkorongcsapat, mint Budapest válogatottja Bernben 3:2 (2:1, 1:0, 0:1) arányban győzött az SC Bern ellen. Három veresége után végre sikerült győznie a magyar csapatnak.

O A „tiroll táncestély” előkészületei Glück László főrendező vezetésével a befejezéshez közeladnak. Mint az ATE-turisták eddigi rendezvényei, úgy a február 24-iki tiroll táncestély sikere is biztosítva van. A rendezőgárda lelkes munkájával megmozgatta a város táncoló fiataljait, kik szombat este zsufolásig fogiák megtölteni a Fehér Kereszt nagytermét, hol a turisták saját tánc- és schrammelzenekara mellett elsőrendű cigányzenekar gondoskodik a kitűnő hangulatról. Meghívók igényelhetők az egyesületi helyiségben minden nap: Piata A. lancu 21. alatt. Megjelenés tetszés szerint, de ha lehet, tiroll ruhában.

TEKESPORT

A tekekörzet közgyűlése

és a bajnoki bizottság kinevezése körül tekézőkörökben különböző vélemények alakultak ki. A múlt vasárnap Aradon járt kolozsvári központi főtitkár szóbeli figyelmeztetést intézett az aradi körzet elnökségéhez, hogy tartsa meg ez évi közgyűlést és válassza meg a körzet vezetését, továbbá kijelentette, hogy az alapszabályok nem ismernek bajnoki bizottságok kinevezésére lehetőséget, tehát ez a kinevezés érvénytelen.

Másrészt konkrétum az a tény, hogy az aradi körzet 1939. szeptember 3-iki megalakulását és az akkor megtartott közgyűlést megválasztott tisztikart az aradi körzet hivatalos felettes hatósága, a nagyváradi kerületi szentesítette és a tisztikart 1940. december 31-ig bíró érvénnyel megerősítette, miután ezt a kolozsvári központ is szankcionálta.

A két ellentmondó intézkedés dilemma elé állította az aradi körzet vezetését, mert bármennyire is szeretne a szabályok előírta úton járni, felettes hatóságával nem helyezkedhet szembe.

Ez ügybeni magatartás megbeszélése céljából az aradi körzet elnöksége felhívja a körzet vezetésének tagjait és az egyesületek képviselőit, hogy hétfőn, február 19-én este 7 órakor a házi iparosok székében levő hivatalos helyiségében teljes számban és pontosan jelenjenek meg, ahol az addig Kolozsvárról és Nagyváradról beszerzendő utasítások alapján határozni kívánnak a teendőkről.

O A HATOS TORNÁN ELÉRT HOLTVERSENYSZENY ELDÖNTÉSE ma délután 4 órakor történik meg a München-vendégjelő versenypályáján, melyet az Infirareia és Prietenii hős csapatai játszanak le, a mulhetti összeállításban.

O AZ INFIRAREIA EGYÉNI VERSENYE szombat este indul meg, nagy érdeklődés mellett és ma, vasárnap egész napon át folytatódik a férfiak részére kiírt hét értékes tiszteletdíjért, míg a hölgyek igyekezetét két tiszteletdíj honorálja.

azon sok igen kiváló játékost kezegetett az átlépés-re, mely annál könnyebben ment, mert az átlázásokat éppen e célból nagyon leegyszerűsítették. (Folytatjuk)

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az egész ország területén a Resica Művek veszik át az ócskavasat

A hadfelszerelési minisztérium megállapította az ócskavas árát

Bucuresti. Az ócskavas zárolásával kapcsolatban a Monitorul Oficial február 15-iki számában a hadfelszerelési minisztérium rendeletet tett közzé, amely szerint a Resical Vasművek és Uradalmak Rt. felhatalmazást kapott arra, hogy megszerezze és megvásárolja, valamint összegyűjtse az országban található és a tulajdonosai által bejelentett ócskavaskészleteket. Ezeket az ócskavaskészleteket a hadfelszerelési minisztérium utasítása szerint a Resica fogja szétosztani a hadi-anvaggyártással foglalkozó üzemek között a megrendelések arányában. A rendelet ugyanakkor megállapította az ócskavas eladási és beszerzési árát is, amely a következő: esztérgályozott öntvényhulladék kilonként 1.05 lei,

vas és acélhulladék 1.25 lei, kézzel becsomagolt fekete vaslemez 1.50 lei, öt milliméteren aluli vastagságú ócskavas és hidraulikusan sajtolt vaslemez 2 lei, öt milliméternél nagyobb átmérőjű ócskavas 2.50 lei, válogatott ócskavas 3-75 lei, mechanikai ócska vasöntvény 5 lei kilonként. Ennviit fizet a vasért a Resica, míg a tőle vett mennyiségekért a vevőcégek kilonként még külön 25 banit fizetnek az összegyűjtés és kezelés költségeinek megtérítése fejében. A Resica köteles mindent megtenni, hogy legkésőbb két hónapon belül a hadfelszerelési minisztérium által kijelölt vasipari vállalatok megkapják a részükre megállapított ócskavasmennyiségeket.

A Dunabizottság tárgyalása:

Galatiból jelentik: Az európai Duna Bizottság megkezdte tanácskozásait és a bizottságban a következő tagok foglaltak helyet:

Németország részéről G. Martius, meghatalmazott miniszter és Loerner galatji konzul, mint póttag. Franciaország részéről R. Manmayou és Richard konzul, mint póttag. Anglia részéről Douglas Keane és Macrae konzul, mint póttag. Olaszország részéről Publio Lanucci, meghatalmazott miniszter és Luigi Nardi, mint póttag. Románia részéről Vespasian Pella meghatalmazott miniszter és Rossi Ernest, mint póttag, továbbá Stefanescu parancsnok, a hajózási ügyek és Visinescu igazgató a pénzügyek szakértője.

Veszteségszázalék hozzászámítását engedélyezték egyes közszükségleti cikkekre

Bucuresti. A nemzetgazdasági miniszter 125.144 számú rendeletével, amely tegnap érkezett meg a városházán működő árvezsgáló bizottsághoz, az alant felsorolt elsőrangú közszükségleti áruknál veszteségszázalékot állapít meg, amely százalék a kiskereskedelmi forgalomban a beszerzési árhoz hozzászámítható:

1. Friss gyümölcs, zöldség és hüvelyes 20%. 2. Fehér turó (telemea) 8%. 3. Másfajta turók 8%. 4. Felvágottak 4%. 5. Vágott baromfi 10%. 6. Tojás 5%. 7. Friss hal 15%. 8. Olajbogyó 8%. 9. Ásványvíz 2%. 10. Friss vaj 5%. 11. Lámpaüveg 5%. 12. Szappan 5%.

Az árellenőrzési és tisztességtelen versenyről szóló törvény 5. szakasza és a fenti rendelet értelmében, a fenti áruk beszerzési ára a kiskereskedelemben a következőképpen állapítandó meg:

A számszerű vételárhoz, valamint bélyeg- és szállítási költségekhez hozzáadandó 5 százalékos rezszi-költség és a fenti veszteségszázalék. Az így kiszámított vételárhoz a kiskereskedőknek joguk van a törvényben megállapított hasznót hozzászámítani.

Március 15-én lejár a francia-japán kereskedelmi egyezmény. Tokió. (Rador.) A Domei távirati iroda jelenti, hogy a francia-japán kereskedelmi egyezmény ez év március 15-én lejár. Savada, párisi japán nagykövet, a francia fővárosba érkezésekor azonnal megkezdte tárgyalásait az egyezmény megújításáról, a megbeszélések azonban az európai háború és a kínai helyzet akadályozták. Japán kereskedelmi körökben bizonyos mértékben aggodalmaskodnak a két ország kereskedelmi kapcsolatai tekintetében, annál is inkább, mivel a francia gvarmatok nagyjelentőségűek a japán kivitel szempontjából.

A cukorrépatermelők ügye. A nemzetgazdasági minisztérium mellett működő iparpártolási igazgatósághoz tartozó vegyes cukorügyi bizottság ülést tartott, amelyen vizsgálat tárgyává tették a cukorrépatermelőknek engedélyezett árakat.

1940. export-cégei Aradon. A nemzetgazdasági minisztérium keretében működő, a kivitel támogató bizottság új listát állított össze azokról a cégekről, amelyek 1940. évben exportálásra jogosítottak. Ez a névsor kiegészítése az év január 31-iki 25. sz. listának. Ebben az új névsorban két aradi cég foglal helyet és pedig: Erdélyi Mezőgazdasági Ipari r. t. Arad, Calea A. Vlaicu 274-276. és Fischer Jenő és T-sa. Arad, Str. Dr. Ioan Robu 6.

HETIPIACI ÁRAK: Gabonatermékek mázsája: búza 460-470, zab 510-520, tengeri 409-430. Takarmányok mázsája: széná 250-270, lóhere 300-320, szalma 80-100. A liszt kilogramja: nullás 9-10 lei, elsőrendű 8.30, másodrendű 7.80 lei.

Az Economic Press új száma. Tegnap megjelent az Economic Press friss száma, a megszüntetett gazdag tartalommal. Az Economic Press újból bebizonyította, hogy élénk és változatos tartalommal gazdagítja a romániai magyar szakirodalmat és tekintve, hogy a lap románul és magyarul jelenik meg, egyúttal hivatott tolmácsolja a kisebbségi gazdasági élet mindenkor erőfeszítéseinek.

A milliárdos Löblé-per március 12-én újra tárgyalják

Nagyvárad. Bizonyára mindenkinek élénk emlékeztében él még a nagyváradi Löblé szeszgyár ügye, amely Nagyvárad igazságügyi és közgazdasági köreit csaknem egy évtizeden át foglalkoztatta. A milliárdos pénzbírság — mint ismeretes — úgy állott elő, hogy 1931-ben — a szeszgyártás fénykorában — Lindemfeld Sándor volt nagyváradi terménykereskedő feljelentést adott be a pénzügyminisztériumhoz, mely szerint a beérkező anyagokat hamisan vezetik be és egyrészt olyan anyagoknak tüntetik fel, amelyeknek illetéke kisebb, másrészt kevesebb anyagot vezetnek be. A feljelentés alapján bizottság szállt ki, amely 961 millió lei bírságot vetett ki a Löblé szeszgyárra. Sok bonvadalom után ezt a bírságolási jegyzőkönyvet a minisztérium is jóváhagyta. Löbléék a törvénytörésekhez felebeztek. A törvénytörés helyt adott a felebezésnek és formai okokból megsemmisítette a jegyzőkönyvet. A pénzügyminisztérium felfolyamodással élt és a tábla elrendelte, hogy a tábla tárgyalja le újra az ügyet. Az ügy több ízben megtette az utat a törvénytörés és a tábla között, míg a törvénytörés végül is elutasította Löbléék felfolyamodással élték a táblához, amely megsemmisítette a kirótt 961 millió bírságot. A végső fokon hozott ítélet most már, véglegesen látszott, amikor 1939. decemberében megjelent az ilfovi törvénytörésen Krantz Dávid, aki régebben a Löblé-cég alkalmazottja volt. Krantz Dávid az ilfovi törvénytörés főigvezése előtt új vallomást tett és a vallomás alapján a pénzügyminisztérium per újrafelvételt kért. A perújítási kérelemnek helyt adtak s a tábla első szekciója már ki is tűzte a monstre-ügy tárgyalását, amelyet március 12-én tartanak meg.

AZ EMGE

aradi fiókjának
közleményei

A fagykarak megállapításáról

Az idei tél első szakában, december 22. és január 18. között, az éjlel minus 10 és 20 fok közötti hőmérsékleti minimumok sok helyütt hótakaró nélkül, vagy nagyon vékony takaró alatt érték a buzaveéseket. Január 11. és 13. között például Odvason 2 centiméteres hótakaró volt, amikor a hőmérséklet három éjjel egymás után minus 19 és 20 fokra süllyedt.

Az ilyen száraz fagyok nagyon megpróbáltatják a búzákat ellenálló képességét. Nincsen kizárva, hogy több vidéken fagykaraknak lesznek. De ennek mértékét ma még kint a szabadban nem lehet megállapítani. Az a buza, amelynek levelei elfagytak, még kihajthat, mert legfontosabb életgócponája, tenyészcsúcsa („szive”) védettebb helyzetben nagyobb hideget bír ki.

A gazdának érdeke, hogy minél előbb tisztán lásson a várható fagykarak tekintetében, mert a kifagyott táblák újból bevetésére vetőmagról kell gondoskodnia és egyébként intézkedéseket tennie.

Fagykarakat hozzávetőlegesen már most is megállapíthatjuk, ha a vetésekből néhány épülettel nagyságú földdarabot vágunk ki és azokat fokozatosan fagymentesítve langyos helyre visszük, ahol az eleve maradt növények nem sokára hajtani kezdenek.

Fagykarak azonban még ezután is érhetik vetéseinket, a kitavaszkodás kezdetén, a sokszor ismétlődő fagyok és felengedések során, az emiatt bekövetkező talajmozgás hatására („felfagyások”).

A szikes talajokról

(Folytatás)

A szikes mezők megjavítási módja. A szikes mezők megjavítása terén több a tapasztalatunk. Ezek azok a szikes területek, ahol eddig öntözési berendezéseket létesítettek. Ezek egy része régi idők óta természetesen legelőül szolgált. Kiterjedésük igen nagy. Vannak helyek, melyekben a szikes legelők kiterjedése ezer holdnál is több. A szikes legelő öntözés nélkül izletes füvet ad, de az aszályos időszak beköszönésével teljesen kiszárad. Ezért kevés takarmányt ad. A javításnak tulajdonképpen az a célja, hogy bő takarmányt termelhesünk és a takarmány termelést a nyári aszályoktól függetlenítsük. Ezeket a szikes mezőket öntözéssel javíthatjuk, ha sikerül sőtartalmukat annyira apasztani, hogy értékesebb füvek és herefélék megteremhessenek. A szikes mezők sőtartalma és a káros sók minősége nagyon változik. A sőtartalommal összefügg a rajta termelhető növényzet minősége. Azt már régebben bebizonyították, hogy a különböző növények ellenálló képessége a különböző káros sók iránt különböző. Ezen tapasztalatok azonban nem alkalmazhatók a mi viszonyainkra, mert a növények ellenálló képességét a talaj fizikai alkotása is befolyásolja. Gyárfás József a szikes öntözött réten a rét növényzetét négy osztályba sorozta. I. osztályba az jutott, melybe elegendő a szál fű. Különbösen sok az alfű és a fehér here. II. osztályba azokat sorozta, ahol a fű száma megapadt. III. osztályba azokat a jüteleket az aljuhcsenkesz, a hereféléket a komló here képviselte. IV. osztályba azon területeket sorolta, amelyen a takarmányozás szempontjából csak hasznavehetetlen növények, a „cigány buza” fordult elő.

Továbbá az a tapasztalat, hogy a rét növényzetének minősége és a talaj sók minősége és mennyisége feltűnő összefüggésben vannak. Ezen tapasztalat alapján a szikes mezők talaja négy osztályba sorozható. Kimondható, hogy a szikes mezők előzetes felvétele alapján nemcsak az állapítható meg előre, hogy a terület különböző talajain az öntözéssel milyen növényzetet termelhetünk, de meglehetősen valószínűséggel azt is meg lehetjük, hogy a kilugozástól hol várhatunk rövid idő alatt eredményt.

Ezen osztályozás alapján a szikes területeket négy osztályba sorozva, azok a következők:

I. osztály: Az összes sőtartalom 0.1 százaléka, vagy ennél kevesebb, szódátartalom: 0.05 százaléka, vagy ennél kevesebb.

E talajokon a fű és lucerna egyaránt már az öntözés második, legkésőbb a harmadik évében bő termést ad.

II. osztály: Talaj: összes sőtartalom: 0.25-0.1 százaléka, szódátartalom: 0.10-0.05 százaléka. A talajon az öntözés kezdete után csak a II. osztályú növényzet, különösen a fehérhere hajalmasodik el. De általában ezek a talajok igen hamar megjavulnak és jó minőségű fűvek, esetleg lucernatermelésre is alkalmasak lesznek.

A második osztályú talajok között két válfajt különböztethetünk meg. Vannak olyanok, amelyekben a sók minősége kevésbé káros és olyanok, amelyekben a sók minősége a növényzetre ártalmasabb.

A jobb II. osztályú talajban az összes sőtartalom: 0.25-0.10 százaléka, szódátartalom: 0.5, vagy ennél kevesebb.

A rosszabb II. osztályú talajban az összes sőtartalom: 0.25-0.10 százaléka szódátartalom 0.10-0.05 százaléka. Ezen utóbbi talajok megjavítása lassabb és bizonytalanabb.

A III. osztályú talaj: összes sőtartalom 0.50-0.10 százaléka, szódátartalom 0.20-0.10 százaléka.

(Vége következik a jövő vasárnapi számunkban).

Akik a skandináv külpolitikát irányítják

Günther svéd és Koht norvég külügyminiszter

Stockholmból jelenik Svédország és Norvégia az utóbbi időben mind többször kerül szóba a finn—szovjet orosz háborúval kapcsolatban. Nemrég a Szovjetunió jegyzékével kapcsolatban kerültek az érdeklődés előterébe, most pedig a svéd önkéntesek finnországi szerepléséről ír sokat a világsajtó. Az elmúlt napokban Günther svéd és Koht norvég külügyminiszter nyilatkozatait, beszédeit hozta a külföldi sajtó. Minél előbbi megnyilatkozásaikban, ezekben is határozott, meg nem alkuvó és öntudatos hangot ütöttek meg s bebizonyították, hogy Finnország után a két legkiválóbb helyzetben lévő északi államban is jó kezében van a nemzeti külpolitika irányítása.

A szépirodalom diplomata

Christian Günther még friss ember a svéd külügyminiszteri székben, de már régóta a diplomácia egyik értéke. Elődje, Sandler, akitől december közepén vette át a külügyek irányítását, mint a svéd szociáldemokrata párt egyik vezetője került a külügyi hivatal élére. Günther a diplomáciai karból jött. Földművelésügyi minisztériumi tisztviselőként kezdte s csakhamar kitűnt nagy közgazdasági tudásával. Rövidesen a kereskedelmi minisztériumba került, ahol osztályfőnök lett s mintegy tíz éven át irányította a kereskedelmi és vámügyi tárgyalásokat. Majd a külügyminisztérium vette át s ennek külkereskedelmi osztályát vezette. A huszas évek közepén — ekkor körülbelül 36 éves — a miniszterelnökségen a kormányfő első titkára lesz, azután újabb külügyi szolgálat után Brazíliába nevezik ki követnek.

Három éves követi működés után hazahívják, a külügyminisztérium vezértitkára lesz, majd Oslóba megy követnek: innen szőlítja házát Hårisson kormányelnök új kormányába külügyminiszternek.

Szabályos és szép diplomáciai karrier ez, amely már 54 éves korra ejéri a zenitét. Günther törekvő, ügyes és körültekintő diplomata, aki egyetemes magában a külpolitikusi tudást és tehetséget a közgazdász rátermettségével. Szerény és higgadt ember, de nagy határozottsággal és eréllyel. Rokonszenves és diszkrét egyéniség, akinél még az is a jellemzője, hogy üres óráiban — szépirodalom regényét is irt (van ilyen című is közülük: Az ördög ártalma; a kríjka ezt tartja a legsikerültebbnek), néhány verskötetet is adott ki, azonkívül novelláskötetei is megjelentek. A huszas évek közepén szép sikerrel adták egyik darabját.

Nem tudni, mikor ért rá ezekre a szépirodalmi studiumokra, ő, akit a legelfoglaltabb diplomata-nak neveztek mindig. Tolla hosszú idő óta már pihen, legalább is a nyilvánosság számára nem dolgozik. Napjai ma véget nem érő tanácskozással telnek, külügyminisztériuma lázas tevékenység színterén.

A történész külügyminiszter

Koht norvég külügyminiszter pályafutása nem diplomatakarrier. A szó igazi értelmében még politikai sém volt. Mindig távol tartotta magát a túljekedő fórum zajától. Koht tulajdonképpen történész: a norvég történetírás egyik legnagyobb élő értékét tisztel benne. Ma hatvanhat éves. Érdeklődést két hamvas-fehér hajával, fekete szemöldökével, markáns, borotvált arcával. Szegény munkáscsalád gyermeke; egészen alulról indult. Hamar kitűnt tehetségeivel. A középiskola után az oslói filozófiai fakultásra iratkozott be. Rövid tanári működése után már megbízott előadónak delegálják az egyetemre, majd megszerzi a magántanári képesítést s pár év múlva katedrát kap.

Ragyogó tudósi pályát fut be: mindössze fél

év alatt teszi meg azt az emelkedést, amelyet másnak sokkal hosszabb idő alatt kell megtennie. 1906-ban még ösztöndíjas s 1910-ben már a történelem professzora az oslói egyetemen. Többször hívják meg külföldi előadásokra s ezeknek mindig szívesen tesz eleget. A huszas évek közepén nagy kitüntetés éri, a történettudományok nemzetközi bizottságának az elnökévé választják, ezt a tisztséget egészen külügyminiszterségeig betölti. Két év múlva 1926-ban az ő kezdeményezésére rendezik meg Oslóban az első, teljesen nemzetközi történetéskongresszust. A kongresszus elnöke természetesen Koht.

Sűrűn küldik ki külföldi tárgyalásokra is. Így például azon a megbeszélésen is részt vesz, amely Dánia és Norvégia közt Grönland birtoklása körül folyik. Külpolitikai kérdésekben sűrűn hallatja szavát s a harmincas években a skandináv külügyi bizottságának elnöke. Koht felfogására és világnézetére nézve szocialista. Ez a felfogása történelmi munkáiban is kidomborodik. A történelmet a szociális és gazdasági tényezők egymásrahatásának tekinti s mint ilyen vizsgálja. Ennek ellenére nem materialista s egyáltalán nem ugynevezett világpolgár. Ami más országban lévő elvárásaitól teljesen megkülönbözteti. Koht mélységesen nacionalista érzelmű; ezt sohasem titkolta el. Minden hazafias megmozdulásban részt vesz (ugyjátszik, ez odafönt, északon nem összeegyeztethető a szocialista felfogással); különösen szívéhez kötött az ugynevezett Malrörelsen-mozgalom, amely messzszágazó nemzeti megmozdulás és a skandináv népi nyelv uralomra jutását tűzte ki céljául.

(Cs. B.)

ÚJ KÖNYVEK

— A világháború — ahogyan az angolok látták. (Duff Cooper könyvéről). A Talleyrand szerződésének. Duff Coopernek, a kiváló fiatal angol államférfinak új könyve jelent meg magyar nyelven. Címe: Nyugati hadszíntér. A világháborút mutatja be úgy, ahogyan a tulajdonképpeni angol szemmel látták. Duff Cooper könyvének egyik legnagyobb érdeme, hogy az emberileg elérhető legnagyobb tárgyilagossággal mond ítéletet a németekről. Az egykori ellenfeleket a legnagyobb tiszteléssel adózik. Milyenek az emberek Duff Cooper ábrázolásában? Haig, az angol generalisszimusz nem katonai zseni, mint Caesar. Savoyai Jenő, vagy Napoleon, de nagy katona. Roppant tanult katona volt, okos, előrelátó. Mint jellem pedig hámulatra ragad. A valóság lelkületét skót nem ismert személyné sérelmet, sem egyéni becsavargat, csodálatos szerény. Egyetlen cél ismert csak, a végső győzelmet. A legvalóságosabb pillanatokban, 1918. tavaszán, az események az a feltevést igazolták. Hozzá hasonló jellem Foch tábornagy. Tanult, türelmes, bátor, végtelenül nyugodt katona. A szereplő politikusokról szinte ököleles jellemrajzot kapunk. A könyv olv. sok, életünk pedig olv. rövid. — mondja Kölcsey. Duff Cooper könyve azok közé a könyvek közé tartozik, melyeket magyar olvasó élvezettel és haszonnal forgathat. Meg fogja változtatni a multtról alkotott sok nézetét és bölcs következtetést vonhat le fejtegetéseiből és megállapításai-ból a jövőre nézve. Singer és Wolfner kiadás. Ára fiz. 198 lei. kötet 288 lei. Kapható minden könyvkereskedésben.

— Cézár hitvese. (Gáspár Miklós regénye). Régi igazság, hogy a férfi sorsa a nő. Igazság ez többes számban is ilyen formában: A férfi sorsai a nők Sok árhata lan férfi van, aki a sorsával nő is cserél. Ilyen férfi Gáspár Miklós regényének hőse, a kézezetbeli, de a térképen csaknem pontosan megtalálható Latonia-nak marsallja, vagy ha úgy akarjuk diktátora: Jeromos is. Ma már regényben nem történhetnek hihetetlen dolgok, elképzelhetetlen és lépezetet mázillit történeteket ma már az élet termel. Gáspár Miklós mai, egyszerű érdekes és művészielen fölfejtett regényt ad olvasói kezébe. Ismeri a férfit s különösen ismeri a női lelket, melynek a diktátor alacsony származású, műveltség nélkül való, de izig-vérig az igazi asszonyt képviselő feleségében. Teréziában ad emberi formát. Ismeri a politikusok szövevényes útjait, a szenzációra éhes sajtó dzsungelének zeng-zugait s remekül rajzolja meg a kalandra éhes herecegnőt és Bimbokát, a diktátort és a paraszti asszony lányát, aki már olyan műveltséget kapott, hogy messze kellett esnie fiától. Két szerelmet mutat be az íróns biztos vonalvezetéssel, melyek közül az egyiknek az országraszólónak éppen mert kiűzősége van építve, össze kell omolnia s meg kell mutatnia az ösvényt, a tisztaság felé. A másik romantikus kanyarok között, a mirtuszhoz és a beteljesüléshez vezet. Gáspár Miklós új regénye már az Új Idők hasábjain megtette hatását az olvasókra s most izléses kötetben megjelenve, bizonyára ki fogja szélesíteni a siker frontját. Ára fiz. 36 lei. kötet 61 lei. Kapható minden könyvkereskedésben.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

Magyarnyelvű hírek

8.30: Reichsender Böhmen (269.5 m és 21 m röv. hull.) 18.50: Pozsony. 20: Toulouse (328.6 m.) 19.50: Radio-Románia. 20: Reichsender Böhmen (269.5 m és 31 m. röv. hull.) 21.18: Róma II. (244.3 m.) és Róma RH (21.15). 22.15: London National (261 m) és rövidhullám GSA (48.50 m.) GRX (30.36 m.) 22.15: Reichsender Böhmen. 23.45: Pozsony. 23.45: Belgrád (437.3 m és 49.2 m röv. hull.) 23.50: Besztercebánya. 23.45: Toulouse (328.6 m) és Strasbourg (349.3 méter).

VASARNAP, FEBRUÁR 18.

Bucuresti, Radio-Romania. 9.55: Istentisztelet. 13.15: Időjelzés, vízállásijelentés, kulturális művészeti és sportközlemények. 12.38: Operettműtányok lemezekről. 14: Hírek. 14.20: Román dalokat énekel Ioana Radu. 14.50: Különféle közlemények. 15: Gazdasági tanácsok. 15.15: A falu órája. 16.15: A katonai előkészítés hírei. 16.30: Lemezek. 17.15: A Munka és Jókedv szervezet órája. 18.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.17: A diski-művek énekkarának hangversenye. 19: A hétről. 19.15: Tánclemezek.

Radio-Romania. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti. 19.50: A tánczene folytatása.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Al. Popescu Telea előadása Craiovaról. 20.15: Rodia Buior szörénységi dalokat énekel. 20.45: Hírek. 21: Jeanette esküvője. Opera egy felvonásban. 22. 20: Hangjátékelőadás. 23.15: Könnyű zene lemezeken.

Budapest I. 10: Görögkatolikus istentisztelet. 11: Református istentisztelet. 12: Egyházi ének és szentbeszéd. 13.20: Időjelzés, időjárás és vízállásijelentés. 13.30: Az Operaház zenekara. 14. 45: Hírek. 15: Hanglemezek. 16: Mezőgazdasági előadás. 16.45: Katonazenekar. 18: Hírek. 18.15: Magyar est közvetítése a Zeneművészeti Főiskolából. 19.45: Rácz Aladár címhalmozik. zongorán kíséri Rácz Aladárné. 20.15: Hírek és sporteredmények. 20.30: Piros rózsák. Kisopera. 21.20: Gazdag szegények. Móricz Zsigmond elbeszélése. 21.50: Furulyaszó. Hangjáték. 22.10: Angol előadás. 22.20: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál. 22.40: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények. 23.10: A Chappi tánczenekar játszik. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 12: Hanglemezek. 12.05: Cserkész félóra. 16.05: Szalonötös. 18.45: Egészségvédelem Amerikában. Petros Antal dr. előadása. 19.30: Magyar est. 21.20: Hírek. 21.25: Zenekari művek hanglemezeiről. 22.35: Időjárásjelentés.

Belgrád. 10: Istentisztelet. 13: Lemezek. 14.10: Népdalok. 14.40: Hírek. 15: Lemezek. 17.15: Népszerű műsor. 19.15: Tánczene. 20.40: Népdalok. 21.30: Hangverseny. 22.30: Orosz dalok. 23.20: Lemezek. 23.50: Tánczene.

HÉTFŐ, FEBRUÁR 19.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vízállásijelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Verdi-művekből lemezek. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13. 30: Különféle hangszerszólók lemezek. 14: Hírek. 14.20: Nagy énekesek lemezei. 15: Különféle közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Irodalmi krónika. 19.15: Dora Oraviceanu énekel. 19.30: Mircea Nemens Tosti-canzoneket énekel. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: N. Petrascu előadása az 50 évvel ezelőtti Bucurestiről. 20.20: Sandu Fieraru és Sergiu Radian kétzongorás jazzmüsora. Jessies Winter énekszámával. 20. 45: Hírek. 21: Glazunow-művek. 22: Hírek. Sportközlemények. 22.30: Madeleine Cocorescu zongorázik. 23: Könnyű zene lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, olaszul és angolul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Beszkart zenekar. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vízállásijelentés. 14.30: Rácz Béla cigányzenekara muzsikál. 15.30: Hírek. 17.45: Diákfélóra. 17. 45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Gerely László zongorázik. 19.05: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Exotikus táncszámok hanglemezeiről. 20.45: Berlini levél. 21.05: Hangversenyismertetés. 21.10: A Finn—Magyar

Felvetett egy házat a földgáz Tordán

Tordán rövid időn belül már a második földgázrobbanás történt a napokban. Alig telt el néhány nap az első robbanástól, amelynek Lengyel István fésűsmester esett áldozatul, újra szerencsétlenséget okozott a kiömlő földgáz, amely egyuttal Felező Mária, Poajsa-ucai lakos házában élektárából áramlott ki. A konyhába töltülő földgáz a tűzhely tűzétől meggyulladt, és a robbanás, amely az ablakokat szilánkokra törte, kiemelte a ház oldalfalát és kitépte a szoba ajtaját, a szerencsétlen asszonyt mintegy tíz méternyire röpítette ki a havas udvarra. Felező Mária súlyos égési sebekkel szállították kórházba.

Társaság hangversenve. 22.10: Hírek. 23: Időjárásjelentés. 23.10: Toki Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál. Cselényi József énekel. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Magyar és külföldi tánclemez. Budapest II. 19.20: Német nyelvoktatás. 20: A rádió szalonzenekara. 20.25: Mikes Kelemen 208. levele. Hankiss János dr. egyetemi tanár előadása. 21: Hírek. 21.25: Tánclemez. 21.50 Lovász Ferenc cigányzenekara muzsikál. 22: 40: Időjárásjelentés.

KEDD, FEBRUÁR 20.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 Puccini művei lemezekről. 13.20: Időjelzés, művészet, kulturális és sportközlemények. 13.30: Mutafian mandolinzenekar. 14: Hírek. 14.20:

Fanica Luca zenekara. 15: Különböző közlemé-nyek.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: Krekler- és Backhaus-lemezek. 19.55: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20.05: D. Sergescu ta-nár előadása: Matematika az általános művelt-ségben. 20.20: Maria Agnès régi szonokat énekel. 20.45: Hírek. 21: A rádiózenekar spa-nyol táncokat ad elő. 22.10: Hírek sportközle-mények. 22.30: Francia könnyű zene lemezei-ken. 23.15: Könnyű zene lemezek. 23.45: Hi-rek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közle-mények, hanglemez. 8.15: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Hanglemez. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizá-lás-

jelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Időjelzés, időjárás és vizá-lásjelentés. 18.45: Ev-sen Irén énekel, zongorakísérettel. 19.10: Vi-gváz, szélhámos! (Felolvasás.) 19.40: Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál. Pácek Bukka Márkus tárogatózik. 20.15: Hírek. 20.40: A hid. Szinmű. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Pátria és külföldi tánclemez. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál. Szán-tó Gyula énekel.

Budapest II. 18.45: Mezőgazdasági félóra. 19.15: Francia nyelvoktatás. 20: Ruszin előadás. 20.30: Munkásdalárda. 21: Hírek. 21.25: A boldog-talan király. Kósa János dr. előadása II. Jó-zsefről. 21.35: Hanglemez. 22.45: Időjárás- jelentés.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent minis-teri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetéseket a hirdetőre fizetendő

ALKALMAZÁST KERES

Perfekt magyar-német gyors. és gép-író, ki a román nyelvet jól bírja. ál-lást keres. Helyettesítést is vállal. Meg-kereséseket „Szorgalmas” jellegre a ki-adóba kér. 877

Idősebb állást keres bufor., vas-, buteliásbor vagy valamilyen bizományi leraktnál. Beszél román, magyar né-met nyelven. Cim: Calea Radnei 15., ajtó 4. 851

ALKALMAZÁST NYER

Balettszoport. Stănescu Sambrail Artist keres jómegjelenésű lányokat artista-nőeknek. Jelentkezni: Agentia Artistică Stefan Székely, Str. Popa Ioan Rusu 5. Délután 5-8-ig. 857

Tökéletesen tiszta, tiszta minden-sza-kácsnót éves bizonyítványokkal keres vidékre kéttagu uricsalád. Jó fizetést! Közlebbi felvilágosításokkal szolgálnak az alábbi címen: Arad, Oituz-ucca 151a, a háztulajdonosnál. 831

Bejárónő, kizárólag bizonyítványal, vagy könyvvél felvétetik. Str. I. G. Du-ca 20., II. em., 8. 860

Tanuló bádognak fizetéssel felvétetik. Holló, Str. Metianu 2. 832

Megbízható, rendes, ügyes szobaleányt március 15-re felvesszünk. Dr. Juhász, Bul. Carol 40. 838

Mindenes főzőnő felvétetik. Bul. Carol 32., földszint. 855

Ügyes, rendes, megbízható szobaleányt felvesszünk. Cim a kiadóban.

LAKÁS

Négyszobás, modern lakás május else-jére kiadó. Calea Radnei 18-20. 707

Villában kétszobás lakás, elő- és für-dőszobával azonnal kiadó. Str. Cuza Vodă 39. 858

Földszintes magánházban négyszobás, lakás május 1-re kiadó. Str. Take Io-nescu 8. 875

Butorozott, kétszobás, fürdőszobás la-kás kiadó. Cim a kiadóban. 872

Kiadó emeleti, ötszobás urilakás. Bul. Carol 44. 873

Str. Greceanu 5. sz. alatt I. em. há-romszobás, modern urilakás, teljesen ujonnan festve, kiadó. Bővebbet a ház-mesternél. 869

Str. Greceanu 5. sz. alatt két ucai 1 és 2 szobás garconlakás, fürdő- és elő-szobával kiadó. Bővebbet a házmes-ternél. 870

Kétszobás, vagy egyszoba, előszoba, fürdőszobás lakást konyhával keresek a belvárosban, azonnalra vagy legkésőbb május 1-re. Címeket „Belváros” jellegre a kiadóba kérek.

I. emeleti 4-5 szobás, modern lakás a Horia-ucca 4. sz. házban május 1-re kiadó. 863

Háromszobás, hallos, modern, emeleti lakás kiadó. Str. Eminescu 35. Megte-kinthető 10-12-ig és 4-6-ig. 817

Bérbevenni 2-3 szobás magánházat a belvárosban, vagy annak közelében. Ajánlatokat „Magánház” jellegre a ki-adóhivatalba kérek.

Háromszobás földszinti és másodeme-letei modern lakás május elsejére kiadó. Str. Closca 7. 853

Magánház belvárosban, háromszoba, hall, összes mellékhelyiségekkel, nagy gyümölcsös és virágoskerttel május el-sejére kiadó. Cim a kiadóban. 850

Háromszobás, hallos, összkomfortos la-kás magasföldszinten, május 1-re Str. Popa Ioan Rusu 8. sz. alatt kiadó. 849

Négyszobás, erkélyes

elsőemeleti összkomfortos uri-lakás, szép tagas szobák, május 1-re előnyösen kiadó. Str. Gheor-ghe Popa 10. 854

Magas földszintes 4-5 szobás elő- és fürdőszobás, zárt folyosóval I. emeleti 3 szobás, fürdőszobás lakások május 1-re kiadók. Episcopul Radu 6. I. emelet, felső csengő. 848

Uri magánház: 3 szoba, hall, stb., ösz-komfort, május 1-re kiadó. Érdeklődni: Str. Ep. Ciorogariu 14., 11-1-ig. 724

3 és 4 szobás, összkomfortos lakások ki-adók május 1-re, vagy azonnalra. Bul. Carol 37. 680

Tiszta különbejáratu butorozott szoba, fürdőszobahasználat, teljes ellátás-sal kiadó. Cim a kiadóban. 845

Kiadó 4 szobas

urilakás május 1-re, Bulev. Dragalina 4. Erd.: délelőtti órákban I. em. 3. 865

2 és 3 szobás, összkomfortos lakások május 1-re és azonnalra kiadók. Strada Cosbuc 15., a házmeztornél. 843

Egy nagy, parkettás, világos butorozott, különbejáratu szobát keresek március 1-re. Címeket „2000” jellegre a kiadó-ba. 842

Háromszobás, hallos, modern, emeleti lakás kiadó. Str. Eminescu 35. Megte-kinthető 10-12-ig és 4-6-ig. 817

Belvárosi 3 szobás,

fürdőszobás lakás májusra nagyon olcsón kiadó. Cim a kiadóban. 616

Négyszobás magánház, parkirozott ud-varral május 1-re kiadó. Érdeklődni a Vadászúrt, Szálloda irodájában. 702

Kétszobás uccai modern lakás március elsejére kiadó. Str. Mărăsești 36. 847

Kiadó május 1-re

3 szobás, II. emeleti uccai lakás teljes komforttal. Strada Aviator Gheorghescu 11/a szám, a Park mellett. 814

VÉTEL-ELADÁS

Varrógépet, jó állapotban levőt keresek megvételre. Címeket a kiadóba kérek.

Eladók két és fél hónapos angol mala-cok. Str. Oituz 101. 866

Vasestergapad, modern, külföldi, pris-más, 1000 mm. csucstávolság, alig használt, eladó. Str. Sft. Gheorghe 39. 879

Jutányosan eladó nagy álló lámpa, már vány szobortalapzat, cselló, virág ál-vány, kotta álvány, márványlap, stb. Cim a kiadóban. 738

Uradalmi tej

saját gazdaságomból, üveg-ben házhoz szállítva, kap-ható: Feinkuohen, Eminescu 30. Telefon: 2662. 839

INGATLAN

A Mosóczy-telepen, Str. Protopopescu 58-60. sz. alatt 300 négyszögletes ház-telek eladók. Cim a kiadóban. 861

Villasorban háztelék eladó. Cim a ki-adóban. 790

7 hold prima szőlő Paulison eladó. Cim a kiadóban. 789

Elcserélném belvárosi, 750.000 lej érté-kű, 10 százalékos jövedelmező bérháza-mat 500.000 lej értékű, aránylagosan ha-sználó jövedelmező házzal. Cim a kiadó-ban. Cim: Atlanta, Magazin de zhele, Arad, Piața Avram Iancu 19. 835

Központhoz egész közel

masszív bérház, 36 lakással, shonevál, 300 ezer jövedelemmel, 3 millió. Ugyanott bérház 8 lakással, részben fürdőszoba, 50 méter uccai fronttal, 1 millió. — Centrumban emeletes, új ház, összkomfortos lakásokkal, 900 ezer. — Plac mellett új magánház, 3 szoba, für-dőszoba, kert, 340 ezer. — Fehér Ke-reszt közelében új magánház, 4 szo-bás, parkettás, fürdőszobás lakás, fűt-hető, nagy hallal, alapincézéssel, ossliu-geni redőnyök, parkirozott udvar, 875 ezer. — Ber-, magánházak, villák 200 ezerőtől hatmillió leos árákig eladók. Egyedüli megbízott:

Haász ingatlaniroda

Arad, Eminescu-ucca 26-22. Telefon: 22-21.

Egyemeletes

villaszerű, modern bérház, 4x2 szo-bás, fürdőszobás lakásokkal, alkalmi áron, 1.400.000 leieir eladó.

Megbizott:

Kiss Lajos „URANUL”

INGATLANIRODÁJA.

Str. Eminescu 2. sz., I. emelet. Schutz-postóüzlet felett. Telefon 2561.

HATSON HAT

INGATLANFORGALMI IRODA

Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ugyanott)

TELEFON: 26-95.

Előnyös ajánlatok:

3.200 ezer; földi üzlet bérház, 600 öf, nagyrészt beépített terület, 12% bitó hozam. — 2.300.000: ugyanott re-novált, emeletes bérház, jó lakáselosz-tás, jó fűt. — 2 millió: belvárosi eme-letes sarokház, 2x4, 3x3, 3x2, 2x1 sz. parkettás, fürdősz. lakások. — 1.800 ezer: ugyanott emeletes, több üzlet, s raktárhelyiség, garage-ok, 1 hold tea-lek, kedv. fűt. — 1.500 ezer: Ipa-ros Kulturhához közel 5 középnyag, 2 kis lakás, parkett. — 1.100 ezer: belv. új emeletes, 2 modern összkomfortos, 2 souterr. lakás. — 1 millió: Ref. tem-plomnál 2 comp. modern lakás, nagy kert. — 950 ezer: Körutnál, modern, új emeletes sarokbérház, 3 összkomfortos középnyag lakás. — 900 ezer: belv. eme-letes bérház, mind uccai szobákkal, oss-köznyvek, nagy front s telek, 10% fűt. — 875 ezer: Catedraei-fér mellett 2x3, 2x2 sz., mind elő-fürdősz. parkettás lakás, jó hozam, kedv. fűt. — 800 ezer: központban részben új, üzletos ház, 1x3, 2x2, 4x1 sz. comp. lakás, több kis lakás, kert. — 720 ezer: üzletos sa-rokház, 3x2 sz. parkett, fürdősz. lakás több kislakás. — 680 ezer: villan-gyódban kertes, összkomfortos. — 600 ezer: Tüzoltószágnál, magasföldszintes 2x2 1x1 sz. kompl. lakás. — 350 ezer: 14 getnél 2 lakásos, fürdősz. lakásokkal nagy kert. — 500 ezer: Gloriánál 2x3 2x1 sz. kompl. fürdőszobákkal. — 460 ezer: körüti 4 szobás, félemeletes, alá-pincézett család ház, nagy beépített telek, fűt. felt. — 400 ezer: belvárosi alapincézett, masszív 4-szobás. — 390 ezer: II. kerületben 46 ezer fűt. rész-ben fürdősz. lakások. — 375 ezer: Cen-tral-mozinál 4-szobás, fürdősz.-val. — 350 ezer: 1x2 sz. fürdőszobás, 1x1 sz. kompl. — 320 ezer: Allománál 5 laká-sos, kettős telkű átjáróház. — 280 ezer: 3-szobás emeletes új villa. — 260 ezer: üzletos, alapincézett 6 lakásos. — 250 ezer: fűt. új 2-szobás, nagy kert. — 220 ezer: külvárosi 3 sz., parkett für-dősz., kert. — 210 ezer: üzletos sarok-ház, pince, műhely, 2 sz. lakás. — 180 ezer: megállónál 2 s 1 sz. pincével. — 170 ezer: grachtel 2 lakás, kertős te-lek. — Kölosön botátházára. 836

ÜZLET

15 éve fennálló női kalap-üzlet eladó, vagy társat keres. Érdeklődők „Beve-zett” jellegre írjanak a kiadóba. 859

Jömenetelig műszerüzlet korszerűval, mé-szárszékkel kiadó. Cim: Săcărui Petru, Socodor. 870

Más vállalkozás miatt azonnalra átadó a „Tosca” cukorkaüzlet. Reg. Ferdin-and-ut 31. 846

Üzlethelyiség nagy műh. áll. kiadó. Ér-deklődni a Vadászúrt Szálloda-irodá-ban. 792

KÜLÖNFELEK

Zongorát, olcsó, keleti és belvárosi sző-nyegeket, antik és modern ezüstöt, varrógépet, antik poharakat, antik bo-tort vesszünk magas árában. Zalogcso-bát olcsón hosszabbítjuk Zalogcso-bát megvesszük. Vesszünk ezüstöt, pte-nyat és teljes lakásberendezéseket. Tempo, Fischer Elíz-palota.

Legújabb jelentéseink:

Nem kap katonai segítséget Finnország a nyugati hatalmaktól!

Tanner svéd külügyminiszter cáfolata a katonai vonatkozású egyezmények hírére

Visszavonult új védelmi vonalra a finn haderő

Amszterdam. A karéiai földszorosban folyó harcok kimenetele elé mindjobban fordul a világ érdeklődése. Különösen most, hogy Svédország is megtagadta a segítséget. A Summánál elért orosz sikereket nemzetközi katonai körökben nem tartják nagyjelentőségűeknek. Az angol lapok is fő tudósításokat közölnek a finnországi eseményekről. Az angol sajtó a következő szempontokat emeli ki a harcok kimenetele tekintetében: Megokoltak látnak azt a felfogást, hogy a kétségbeesett orosz támadás célja most már nem annyira katonai, mint politikai jelentőségű. Megemlíti, hogy szovjettrésről 15 nap alatt 200.000 halott, 70 harciocsó és rengeteg hadianyagvesztés volt. A finn helyzet komoly, de nem kétségbeesett. Az bizonyos, hogy Finnországnak az ediginál nagyobb segítségre van szüksége. Svédország döntése azonban kizárja a zárt katonai egységek küldését. Az ilyen katonai egységeknek a küldésére csakis tengeri úton lehet gondolni és ebben az esetben csak Petsamo jöhet szóba.

Stockholm. A Folkets Dagblad svéd szocialista lap jelenti szombaton, hogy Helsinkiben a finn kormány katonai segélyről szóló egyezményt írt alá a nyugati hatalmakkal. Stockholmban a sajtó általában nyugodt. A svéd miniszterelnök pénteken tett kijelentéseit a svéd kormánynak az északi viszályban való magatartásáról csak néhány lap fogadta elégedetlenséggel. Egyik-másik lap élesen bírálja a svéd kormány magatartását és kifogásolja, hogy a parlamenti intézményeket a kormány nem támogatta eléggé.

A dán lapok jelentése szerint RITTI finn miniszterelnök és TANNER finn külügyminiszter szombaton reggel Londonba utaztak, ahol a jövő hét elején bizalmas megbeszéléseket folytatnak az angol kormány tagjaival. Az angol politikai körökben még nem tartják véglegesnek a svéd kor-

mány elutasító válaszát a finn kormány kérésére és célszerűnek tartják, hogy Anglia és Franciaország szólítsa fel Svédországot, hogy engedje meg a népszövetségi alapszabályok szankciós szakaszának érvényesítését és ne támasszon akadályt a szövetséges hatalmak csapatainak svéd területen való átvonulása elé.

Cáfolják a finn segélykérés híret

Londonból jelentik: A Stefani távirati iroda értesülése szerint a Daily Mail híradása arról számol be, hogy Finnország a jelen pillanatig nem intézett semmiféle felhívást Angliához és Franciaországhoz a segélynyújtás tekintetében. Ettől függetlenül a két szövetséges állam néhány napon belül részletesen megvizsgálja a finnországi helyzetet. (Rador)

Amerika is „felkészül...”

Washington. (Rador.) Woodring hadügyminiszter a tartalékos tisztek nemzeti egyesületének vezetősége előtt kijelentette, hogy a háború ciklon sebességével törhet ki. Eppen ezért még a béke idejében fel kell készülni. Senki se higgye azt, hogy ez a háború hasonlítani fog a világháborúhoz. Nem vagyunk biztosak abban — mondotta a hadügyminiszter — hogy a szövetségesek hadseregei ellentudnak állni addig, amíg az amerikaiak teljesen felkészülnek.

Itt írjuk meg, hogy az Egyesült-Államok hajóhada hatalmas demonstrációt rendez a Csendes-óceánon. A felvonulásban részt vesz 130 hadihajó és 350 repülőgép. Ez a haderő egy évig marad a Csendes-óceánon.

Német hadijelentés a nyugati frontról

Berlin. (Rador.) A február 17-én kiadott német hadijelentés így szól: Saarbrückentől délnyugatra a Warndt erdőség környékén gyalogsági tevékenység folyt, amelynek során több foglyot ejtettek a német csapatok. A Felső-Rajna szakaszán élénk ágyú- és puskatüz volt mindkét oldalon. Egy német vadászipilógép az Északi-tengeren lelőtt egy Blenheim típusú angol repülőgépet.

LAPZÁRTA:

A második Mannerheim-vonalba vonultak vissza a finnek!

Helsinki. (Dunaposta.) A karéiai földszorosban a finn öböl és a Vuoksi folyó között tovább folytak a szovjet-támadások, amelyek következtében a finn csapatok kénytelenek voltak visszavonulni állásaik hátrahagyásával, a második erődítmény-vonalhoz. A Ladoga-tó felől északra több támadást visszavertek. A szovjet csapatok vesztesége tekintélyes. A finnek egy 190 járműből álló utánpótlási osztagot megsemmisítettek.

Megcáfolták a nyugati hatalmakkal kötött finn egyezmények hírére

Stockholm. (Dunaposta.) Tanner finn külügyminiszter, a stockholmi Aftenbladet munkatársának szombat este nyilatkozott. Megcáfolta azokat a híreszteléseket, mintha Finnország a nyugati hatalmakkal egyezményt kötött volna,

Marczali Henrik súlyos beteg

Budapestről jelentik: Marczali Henrik nyugalmazott egyetemi tanár, a híres magyar történelemtudós, súlyos betegen fekszik a budapesti Szeretetházban. A 86 éves tudós régi érelmesszerűsége hatalmasodott el és állapota aggodalomra ad okot.

Tegnap is folytatták Ausschnitt kihallgatását

Bucurestiből jelentik: A szombati nap folyamán folytatták az Ausschnitt-per tárgyalását. Az elnök a különböző vádpontokra vonatkozóan intézett kérdéseket a vádlotthoz.

Német jelentés az Altmark elsüllyesztéséről

Berlin. A megtámadott Altmark gőzös kapitányának különböző távirata szerint a tankhajót a Cassach tönkretette és legénységének egy részét magával vitte. A hajó a fjord belsejében a parton fekszik. A jelentés szerint az angolok kiméletlenül használták gépfegyvereiket a légen menekültekkel és az uszókkel szemben is.

Százmillió belöldi kölcsönt bocsájtott ki Svédország

Stockholmból jelentik: A svéd kormány 100 millió koronás kölcsönt bocsájtott ki. A kölcsön négy százalékos kamatozású és 35 év alatt törleszti le az állam. (Rador).

Száz katona zónabeli ellátását vállalta

Bucuresti. Dimitrie Neştor druguista, aki a Str. Lipscani 172 számú házban lakik, felajánlotta a nemzetvédelmi miniszternek, hogy naponta 100 katona ellátásáról gondoskodik, akik a zónában teljesítenek szolgálatot. A hadügyminiszter elfogadta a nemes ajánlatot, amely köveendő példaként kell, hogy szolgáljon mindenki számára.

Megkezdődtek az országos műkorcsolyázó bajnokságok

Kolozsvár. Szombaton kezdődtek meg az országos műkorcsolyázó bajnokságok, amelyek szép küzdelmeket hoztak. A kötelező gyakorlatok után a férfi versenyben Urasencu (Venus) vezet 212,9 ponttal Enea (Marosvásárhelyi SE) előtt, aki 148,9 pontot szerzett. A versenyt vasárnap folytatják a szabadon választott gyakorlatokkal.

Döntetlenül végződött a Budapest-Bécs ökölvívó-mérkőzés

Bécs. Tegnap találkozott a két város ökölvívó válogatottja és a mérkőzés izgalmas küzdelem után döntetlenül végződött. A magyar ökölvívók közül Bogács és Jakics győztek. Sampias, Kubinyi, Torma II. és Szabó döntetlenül mérkőztek. Jászai és Szolnokj pedig vereséget szenvedtek.

Ion Cristu új kinevezése

Bucurestiből jelentik: Az egy héttel ezelőtt megalakított külkereskedelmi igazgatóság, amelynek élére Ion Cristu államtitkárt nevezték ki, hivatalosan is megkezdte működését, miután a megalakítás megjelent a Monitorul Oficialban. Ezzel kapcsolatban Tatarescu miniszterelnök röviden válaszolt az új ügyosztály felállításának szükséges voltát és rámutatott, hogy az önálló külkereskedelmi ügyosztályra azért volt szükség, hogy megoldja a külfölddel való kereskedelmi kapcsolatok folytán felmerült problémákat.

Olaszország felé közeledik az új bolgár kormány politikája

Belgrád. Itteni politikai körökben azt hiszik, hogy az új bolgár kormány hanyatlóbban fog majd Olaszország mellé állni, mint Kiosselvanoff, aki a Szovjet irányában meglehetősen engedékeny magatartást tanúsított. Az olasz lapok tartózkodóan írnak az új bolgár kormányról. A Giornale d'Italia megállapítja, hogy Bulgáriában mindinkább növekszik a bolsevista és a pánszláv befolyás.

A „Rex”-hajóra szállt

Welles és kísérete

Newyork. Sumner Welles, külügyi államtitkár szombaton délelőtt felcsúszott a „Rex” óceánjáró hajó fedélzetére elindul Olaszország felé. Kíséretében utazik Moliat, a külügyminiszterium európai osztályának főnöke. Welles utjára megtagadott mindegyik sajtónyilatkozatot. A Rex-hajón utazik Myron Taylor, Rooseveltnek a Vatikánhoz küldött személyi nagykövete.